

По настояване на БЛС законопроектът срещу нападението над медици влиза в парламентарната зала

THE PORTER OF TH

София, година XIV, брой 5, вторник, 28 май 2013 г.

Национално издание на Българския лекарски съюз www.blsbg.com

КРЕДИТ ЕКСПЕРТ

SOCIETE GENERALE EKCПРЕСБАНК 0800 18 888 | WWW.SGEB.BG

Дългосрочна защита за момичета и жени срещу рак на маточната шийка

93%*
ЕФИКАСНОСТ срещу рак на маточната шийка НЕЗАВИСИМО от НРУ типа 1,2,3

първична профилактика на рака на маточната шийка 2012-2016

Национална програма за

Програната цели да предотврати развитието на РМШ чрез безплатна инунизация на 12-годишните ноничета с ваксина, която осигурява защита от инфектиране с онкогенните типове на човешки папиломен вирус, съързвани с развитие на предрак и рак на шийката на напката.⁷

Защита вече 9-та година!*

 Безопасност на ваксината проследена в 11 клинични проучвания и милиони дози доставени по цял свят^{5,6}

* Ефикасност срещу CIN3+ при моничета и жени без предхождаща HPV експозиция преди ваксинацията (TVC naive)
- анализ след края на проучването HPV-008

Perspanses

I participation and exponent IPID ID 1. Percent has been on a security premiet of PC 2011 House Comp. p. 24. ID ID 1. Percent Had P Desert June 1 and LODGE PARTICIPATED HAD A Residence Of Value P.

Best Prime Prime premier 2 Per PPD ID 1. No. 6 common 4. 4. ID ID 1. Comisso Descript Had other programs a PPD - 1. ID 1

Oracle instancing on framework and provided in the Conference of t

тебрице. За невроим и на вент на Тиков (нев'язы на достирата с на са присосные текро и Асуме Кранскарит рамк и Проу са навет да неврои на г раздека Сили (д Сурт Умаричные до ней во набеждую д СУК и нем с 17 км и 18 км. 18 СССССССВ 10 гр. текропите сардин до СЕЗнат.

Намари — Анародно събрание

Лекарският съюз ще ми бъде основен партньор

БЛС ще ми бъде основен партньор. Ние имахме няколко срещи с ръководството на Съюза още преди изборите и решихме да работим заедно. Ще използвам експертите на организацията. Това каза новият здравен министър д-р Таня Андреева при приемането на поста от служебния министър проф. д-р Николай Петров. Тя подчерта, че в сектора има много проблеми за решаване. "Надявам се в най-кратки срокове при част от тях да се види резултат, защото всички го очакват. С цялото си сърце и познанията, които имам, ще се опитвам, на бързи обороти, да решавам проблемите, защото наистина няма време", посочи министър Андреева. И обеща да се заеме веднага с регулацията на цените на лекарствата и спешната помощ. Д-р Андреева обясни, че ще има големи реформи в сектора.

Екипът на новия министър ще бъде представен следващата

Акушер-гинекологът д-р Андреева - Райнова досега беше изпълнителен директор на болница "Шейново". Освен медицина, е завършила "Здравен мениджмънт" и "Управление на човешките ресурси". Омъжена, с едно дете.

Д-р Андреева посочи за свои приоритети отпадането на лимитите за болниците, тъй като по думите й не бива да има ограничения в лечението. Тя подкрепи инкриминирането на нападания над медицински лица в коментар на последната атака над екип на спешна по-

"Парите за болниците трябва да се разпределят по-балансирано, да няма избрани заведения, които да са свръхфинансирани, а други - ощетявани. Средствата от здравните осигуровки трябва да се използват за здраве", заяви тя.

Още двама лекари има в кабинета на Пламен Орешарски. Министър на образованието е проф. Анелия Клисарова, която два мандата беше ректор на Медицинския университет във Варна. Другият лекар - д-р Хасан Адемов от ДПС, е министър на труда и социалната политика. Той беше зам.- председател на социалната комисия в 41-ия парламент и член на комисията по здравеопазване.

НАЙ-ПОСЛЕ

ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО приоритет на управляващите?

Новото 42-ро Народно събрание изненадващо започна работа с обсъждане проблемите в здравеопазването, с което като че ли се потвърдиха думите на премиера Пламен Орешарски, че секторът ще бъде приоритетен за правителството. За да отговарят на депутатски въпроси в деня за парламентарен контрол бяха поканени министърът в служебния кабинет проф. д-р Николай Петров и управителят на НЗОК д-р Пламен Цеков.

Задълженията на болниците в страната към 31 март 2013 г. са 388 млн. лв., каза проф. Петров. Той уточни, че просрочените дългове на държавните и общински болници са 86.8 млн. лв. Лечебните заведения със 100% държавно участие, които са 42 на брой, имат дългове на стойност 176.7 млн. лв., като от тях са просрочени 14.2 млн. лв. Болниците с преобладаващо държавно участие, които са 25, имат задължения на стойност 145.8 млн. лв., от които просрочените са 40.2 млн. лв. Общинските болници, които към 31 март са били 109, са с дългове за 65.5 млн. лв., като просрочените са 32.3 млн. лв. На въпрос на д-р Емил Райнов, депутат от Коалиция за България, за лекарствената политика, проф. Петров отговори, че вече е започнала работата на Националния съвет по цени и реимбурсиране и определи първите резултати като много добри. Министърът от служебния кабинет коментира и прехвърпянето на лейности от МЗ към здравната каса, като подчерта, че за интензивните грижи Касата е определила смешна сума от 150 лв. Той обясни, че е направено предложение в Надзорния съвет на НЗОК, парите за двете интензивни процедури да бъдат увеличени с по 100 лв. Имайте предвид, че

интензивното лечение е гръбнака на всяка болница, каза той.

Управителят на здравната каса д-р Пламен Цеков съобщи, че осигурителната институция е изплатила всички отчетени дейности на лекарите и болниците. Очакваме трансфер от здравното министерство към Касата в размер на 168 000 лв. - парите, дадени за лечение на здравнонеосигурени граждани, каза той. Според него засега бюджетът на НЗОК не е застрашен, но е възможен преразход за онколекарствата, тъй като в списъка за реимбурсиране са включени нови медикаменти.

След изслушването на проф. Петров и д-р Цеков, представители на парламентарните групи коментираха състоянието на здравеопазването в момента. Д-р Емил Райнов изброи някои от приоритетите на Коалиция за България, като подчерта, че за осъществяването им ще се търси консенсус сред партиите в Народнота събрание. Това са: постигането на финансова стабилност чрез спазване на ангажиментите на държавата, модернизиране и укрепване на спешната помощ, въвеждане на финансови стимули за лечебните заведения в отдалечени райони, промяна в статута на болниците като търговски дружества, преориентиране към профилактика, премахване на делегираните бюджети на болниците и улесняване на специализацията на млади лекари. Според д-р Хасан Адемов от ДПС обаче най-важните акценти трябва да се поставят върху демонополизация на Касата и увеличаване на източниците на финансиране на здравеопазването.

Представители на всички съсловни организации бяха поканени на дебата и присъстваха в залата като гости.

то градове са намалени с 20% в сравнение със същия период на миналата година. В някои региони на страната като София спадът беше с 40%. Затова още преди месец и половина медиците предупредиха, че

четоха, че талоните в повече-

очакват направленията им за второто тримесечие на годината да свършат. За съжаление опасенията им се потвър-

да направят своите заявки.

алоните свършиха

ни прегледи и изследвания са изчерпани на много места в страната, алармира д-р Диана Чинарска, член на УС на БЛС. Тя предупреди, че ако Касата не отпусне нови, пациентите ще останат без талони до 1 юли. От НЗОК обаче твърдят, че не трябва да има

ПРЕДСТОЯЩО

ПЕТИ РОДОПСКИ

ЗДРАВЕН СЪБОР

На 22 юни, събота, от 11

ч. в с. Могилица, Смолянско

се открива V юбилеен Ро-

допски здравен събор, орга-

низран от Клуб "Родопско

здраве" с председател д-р

В програмата: Колоез-

Тотко НАЙДЕНОВ.

Направленията за безплат-

проблеми, тъй като са предвидени повече средства за целта и е необходимо медиците, които са изчерпали лимитите си,

Всяка година се появява проблем с непостига на направления, но тази той се изостри заради новите правила за разпределението на парите,

наложени еднолично от НЗОК. В началото на годината медиците се обявиха срещу тях, след което Касата ги коригира, но според лекарите пак са заложени по-малко направления в сравнение с 2012 г. По време на Националния съвет, проведен в Ловеч през април, лекарите от-

> лекари-специалисти, болници, лаборатории и аптеки - от 2009 г.

> > до сега. Данните за услуги, пол-

звани при зъболекар, са въведе-

ни от месец юли 2012 г. Системата позволява гражданите да получават уведомления (нотификации) за настъпили събития (напр. промяна в пациентската информация), за събития, които предстоят (напр. годишен профилактичен преглед), както и за деца до 18 г. или подопечно лице (напр. уведомление за предстояща имунизация). Нотификациите се извършват по два начина: чрез e-mail или чрез SMS, след предварително

ли са направили абонамент за нотификация по електронна поша, а 60 са пожелали sms известяване.

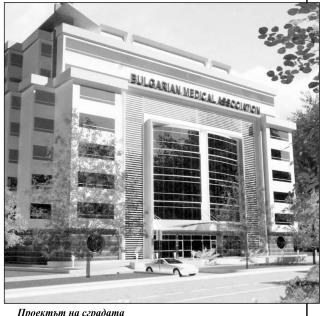
дари за себе си!

Български лекарски съюз откри дарителска кампания за изграждането на

Цом на лекаря

Банкови сметки на БЛС при ОББ АД са:

BG 23 UBBS 80021068099630, валута BGN BG 58 UBBS 80021441299710, валута EUR BG 19 UBBS 80021111241810, валута USD

Проектът на сградата

Съсловната организация пита лекарите за строежа на Дома

на Събор на БЛС /декември м.г./, е изготвена анкета за строежа на Дома на лекаря, която е изпратена до регионалните колегии на съсловната организация. Те имат ангажимента да я разпространят сред членовете си, които да дадат своя глас по един от предложените варианти. Има шест възможности, от които лекарите могат да по- БЛС.

Във връзка с решението сочат избраната от тях.

Можете да потърсите анкетите в районните колегии или да ги изтеглите от сайта.

Забележка: Няма опция за попълване он лайн, тъй като едни и същи хора могат да попълнят и хартиен вариант, което ще изкриви крайните резултати.

Бланка с анкетата можете да видите на сайта на

Обобщение на резултати от допитването ще бъдат представени на Събора на БЛС (31 май - 2 юни) в Боровец

люас оод

МЕДИЦИНСКО ОБРАЗОВАНИЕ В УКРАЙНА

НЕМСКИ И СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ В ГЕРМАНИЯ

ТЕЛ.ЗА ВРЪЗКА:+359 2 832 16 47, +359 2 931 00 20. GSM: 0888 533 863 Д-р Любен Виденов

КЗК поиска Касата да отмени методиката за медицинските издепия

Методиката за договаряне лия за болничната и извънболстойността на заплащане на медицинските изделия, утвърдена от НЗОК, е в ущърб на здравноосигурените пациенти и ограничава конкуренцията на пазара. Това е становището на Комисията за защита на конкуреншията.

КЗК бе сезирана от няколко търговци на медицински изденичната помощ. БЛС се обяви против методиката на НЗОК за реимбурсиране на медицинските изделия още при обявяването й от институцията. Причината е, че по този начин ще се ограничи правото на избор на пациента и той ще бъде принуден да използва само най-евтините из-

дачно състезание, кулинарна изложба на родопски специалитети, провеждане на конкурс "Мис Родопска крава", откриване на първата в страната "3дравна библиотека", пред-

ставяне на новата книга на д-р Найденов "Здравнодуховна култура за вярваши и атеисти".

Над 11 000 граждани са получили код за достъп до своето пациентско досие

За един месец над 11 000 здравноосигурени граждани са получили уникален код за достъп (УКД) до персонализираната информационна система (ПИС) на Националната здравноосигурителна каса, съобщиха от пресцентъра на институция-

съобшението се допълва че НЗОК е осигурила възможност на всички здравноосигурени лица да получат електронен достъп до информацията, свързана с извършените за тях медицински дейности и услуги, заплатени от институцията. Достьпът се осъществява чрез 10 символен буквено-цифров код, който се издава от районните здравноосигурителни каси (РЗОК). Освен с код, остава и възможността за достъп до ПИС с универсален електронен

Уникалният код за достъп е персонален, поради което заявленията за неговото издаване се подават лично - в РЗОК срещу представяне на документ за самоличност. Получаването на УКД се извършва в РЗОК, в която е подадено заявлението за издаване срешу разписка (по образец). Уникалният код за достъп се получава на хартиен носител в запечатан плик лично от заявителя. Той е защитен от посегателство както в базата данни на НЗОК, така и в потребителското приложение.

Персонализираната информационна система съхранява информация за извършен избор на личен лекар на всеки гражданин (от 2000 г. до момента), както и за извършените и отчетени за него дейности от личния лекар,

направен абонамент. Към момента 500 потребите-

Адрес на редакцията:

София, бул. "Акад. Иван Евстр. Гешов" 15, НЦООЗ Български лекарски съюз,

тел. 02/954 98 90

Отдел "Информация и връзки с обществеността" Главен редактор: Лилия Н. Петкова

Редактор: Лили Войнова Фоторепортер: Георги Георгиев Предпечат: Ан-Ди Експонация и печат: "Печатница София"

Редакционно броят е приключен на 28. 05. 2013 г.

Набедените пекари от Горна Оряховица са невинни

Прекратено е делото поради липса на престъпление

Окръжната прокуратура във Велико Търново прекрати разследването за "бебето във фризера" поради липса на престъпление. За да стигне до този извод, на обвинението му трябваха две години, въпреки че БЛС неведнъж категорично се произнесе, че лекарите са невинни. "Свидетелските показания, информацията, придобита със СРС, и заключенията на експертизите водят до извода, че плодът след израждането му е бил в мозъчна смърт...

Делото стана известно покрай грандиозния скандал, който разтресе България в края на 2010 г. Докторите Димитър Сотиров, Михаил Милатович, Стефан Лазаров и Катя Гецова от родилното отделение на горнооряховската болница бяха арестувани заради смъртта на "новородено". Тогава вътрешният министър Цветан Цветанов прочете от парламентарната трибуна извадки от използвани срещу медиците СРСта и заяви, че е отнета възможността на едно бебе да живее. Така той внуши, че лекарите са умъртвили новороденото. Оказа се, че събраните данни са от подслушване на телефона на бившия директор на болницата в Горна Оряховица Миролюб Кожухаров по друго разслепване. (Какво се случва с това дело е неизвестно и до днес - бел. ред.)

Безпрецедентното изчитане на СРС-та в парламента доведе до искания на опозицията и на БЛС за оставката на Цветанов. Етичната комисия на Лекарския съюз, заедно с целия юридически отдел на централата и на регионална колегия Велико Търново се ангажира със случая. Последва нарочна пресконференция на ръководството на БЛС, в която беще изразена категорична подкрепа за лекарите и остра реакция срещу изнесеното в парламента. В същото време тогавашният министър на здравеопазването д-р Стефан Константинов се държеше за главата от възмущение и каза пред журналистите колко много се срамува от колегите си.

Изключително важни за изхода на разследването бяха двете експертни заключения, които бяха поискани от съда.

Ръководството на БЛС отново декларира пълната си подкрепа за медиците, предвид изключителния психически и морален тормоз оказан над тях, предвид тежките професионални и здравословни последици, които те понесоха през целия период на разследването. "Удовлетворени сме от решението, което показа, че истината все пак възтържествува. Каквото и да решат да предприемат колегите, ние ще застанем зад тях с всички възможни институционални и юридически действия" заяви в прессъобщение до медиите председателят на БЛС д-р Цетан Райчинов.

Бившият вътрешен министър Цветан Цветанов се извини с половин уста на медиците в ефира на Би Ти Ви, въпреки че благодарение на неговите изказвания лекарите живяха и работиха в продължение на две години в пълен стрес заради неоснователните обвинения.

Пак насилие над спешен еки

само за десет минути на адрес, е един от най-добрите лекари в спешната помош. анестезиолог с 26-годишен стаж в системата, спасил лесетки животи. Можение да е всеки друг негов колега. Вечерта на 24 май, на повикване за папиент-лиабетик, спешните медици намират 15-годишно момиче с над 4.3 промила алкохол в кръвта. И пияна компания, която се нахвърля върху тях... Въпреки насилието, шофьорът на линейката успява да заведе пациентката до Пирогов...

Пострадалият д-р Красимир Йорданов е герой от докуменалния филм "Последната линейка на София". Да търсим ли символ в това? Или прогноза за спешната помощ у нас?

"Обиден съм на обществото, на държавата, на всички правителства, защото никой не мисли за нас", каза д-р Йорданов. Пияната компания, която нападна екипа, е следствие от всичко, което става наоколо ни. А оправдателните присъди на набедени без солидни доказателства лекари не компенсират изживяното от тях и нагнетяваното напрежение между лекари и пациенти.

Без всякаква гаранция, биячите на спешния екип бяха освободени от полицията - нямало дказателства!?.. А в парламента чака проектът за промени в Наказателния кодекс, с който да се инкриминира насилието над лекарите при изпълнение на служебния дълг.

BAC gage cpok:

До 15 юни ако нападението над медици не бъде инкриминирано, ще има протест

Ако до 15 юни т.г. 42-то Народно събрание не гласува с приоритет измененията в Наказателния кодекс, които осигуряват защита на медиците при изпълнение на служебните им запължения. Български лекарски съюз ще организира национален протест със спиране на работа във всички нива на медицинската дейност. Ще бъде осигурена само най-неотложната спешна помош и всички мелици ше бъдат призовани да се включат с масови действия в защита на своите права за спокойно упражняване на професията. Както е известно, законопроектът, който БЛС внесе в 41то НС, заедно с група депутати, предвиждаше инкриминиране на посегателствата и приравняване на лекарите със защитените професии на полицаи, прокурори и т.н. Първоначално текстовете не срешнаха подкрепа в зала, но след продължителен натиск от страна на съсловната организация все пак промените бяха гласувани на първо четене. В писмо до ръководството на НС от 27 май, БЛС изразява остро възмущението си от нежеланието на депутатите в предишния парламент да решат проблема, както и от изказванията на някои народни представители в полкрепа на насилието над медици. Тъй като за пореден път българските лекари и медицински сестри стават жертва на вандалско поведение, докато изпълняват служебните си задължения, БЛС изразява увереност, че предложените изменения в Наказателния кодекс наистина ще бъдат сред първите актове, приети от сегашния парламент.

парыне актове, присти от се гашния парламент.

Във връзка с последното посегателство и побой, извършени над медици в София, БЛС за пореден път изразява и категоричното си становище за бърза намеса на компетентните органи при установяване вината на извършителите. Предвид факта, че злостни техни изказвания бяха публикувани и във Фейсбукмрежата, БЛС очаква налагане на най-строги наказания.

Междувременно медици от центровете за спешна помощ във Варна, Русе и Шумен ре-

шиха да започнат символичен протест в подкрепа на колегите си от София, които бяха нападнати по време на дежурство и срещу насилието над специалисти в бързата помощ по принцип. Хасково също планира да се присъедини към протеста. Председателят на Националната асоциация на работещите в Спешната помощ д-р Десислава Кателиева призова колегите си да започнат да носят символичните ленти с надпис "Ние протестираме. Не на насилието".

Спешните лекари получиха подкрепа от колегите си от цялата страна, от зъболекарския съюз, пациентските организации и от Асоциацията на професионалистите по здравни грижи. Студентите по медицина също подкрепиха позицията на БЛС. В свое писмо до председателя на Лекарския съюз д-р Цветан Райчинов те изразяват възмущението си от поредния вандалски акт над лекарски екип и започват символичен протест с лентички на ревера и с призив: "Не на насилието над ме-

БЪРЗА РЕАКЦИЯ

Законопроектът влиза в парламентарна зала

На заседание на 28 май на временната правна комисия в Народното събрание бе поканен и председателят на БЛС д-р Цветан Райчинов. Поводът бе разглеждането на 4-те законопроекта за промени в Наказателния кодекс, касаещи защитата на служителите в здравеопазването. Решено бе, че законопроектът влиза в парла-

ментарната зала на 30 май. Депутатът Павел Шопов предложи в групата на защи-

депутатът пасл шопов предложи в групата на защитените лица да бъдат включени и учителите. Д-р Цветан Райчинов подкрепи предложението.

Българският лекарски съюз изразява своето удовлетворение от бързата реакция на ръководството на Народното

събрание, на всички парламентнарни групи и конкретно на депутатите от правната комисия и изразява своята увереност, че този път наистина промените ще бъдат приети окончателно в най-кратки срокове.

Това се изтъква в съобщение на пресцентъра на БЛС до медиите.

650 благодарствени писма до доктори за 12 часа само в София

• Студенти-медици показват доверието към професията

Пощенски кутии на възлови места в големите болници приканваха пациентите да напишат писмо с благодарност до своя лекар. Поставиха ги студенти-медици.

На 13, 14 и 15 май от 9 до 15 часа всеки можеше да напише и пусне писмо. Само за 12 часа само в София се събраха над 650 писма, отчита Александра Петранова от МУ-София. Тя е координатор на проекта "Благодаря ти, докторе!", организиран от Асоциацията на студентите-медици в ьългария. Подредени ояха импровизирани кътове с пощенски кутии пред Арката на Александровска болница, пред "Света Екатерина", пред двете хирургии, във ВМА, болница "Лозенец" и на други места. Освен в София, инициативата се реализира и в другите университетски градове - Пловдив, Варна и Стара Загора. А тръгна от МУ-Плевен, уточнява Александра. И обяснява: "В наши дни нерядко свързват посещението при лекарите с негативни емоции. Почти стана навик да чуваме оплаквания от тях. А те преди всичко спасяват човешки живот. Това казваме на пациентите, които се спират при нашите пощенски кутии. Казваме им: нека изразим своята признателност към лекаря, който ни е помогнал, като напишем своето благоларствено писмо. А ние, стулентите по медицина, ще му го предадем." Повечето пациенти се отзовавали на поканата. Някои дори носели написано в къщи писмо. Една пациентка пуснала майсторски

изрисуван плик. Всъщност, това е "меларт", изкуство, популярно в много страни.

"Целта на кампанията ни е да върнем доброто име на лекарите и вярата на хората в тях, за да можем един ден, когато ние станем лекари да се гордеем с професията си и да бъдем оценявани", обяснява Александра.

Ваня Попова - студентка по медицина в СУ "Климент Охридски" е била дежурна в импровизираните пощенски пунктове пред поликлиниката на ВМА и пред болница "Лозенец". В тези пунктове са пуснати над 400 писма, като 280 са в кутията пред ВМА.

Писмата са неприкосновени, никой освен получателя, не ги чете. Но по адресите се вижда, че някои имена се повтарят проф. Никола Владов, д-р Маджарова, общопрактикуващ лекар, д-р Радосвет Гор-

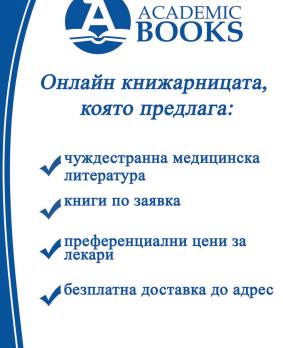
нев, доц. Георги Георгиев. По три са благодарствените писма до шефовете на двете болници -генерал Стоян Тонев и доц Любомир Спасов.

Ваня споделя, че не е очаквала такава отзивчивост от пациентите. "Някои се замисляха, че са пропуснали да благодарят на лекаря. А колко лесно и несправедливо се сипят хули..."

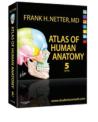
Началото на кампанията е спонтанно - започва в МУ-Плевен, по идея на шесто-курсничката Ивелина Иванова. Поема я третокурсничката Севдалина Маринова и написва едно писмо, което изпраща до колегите си от страната: "Днес лекарската професия е подложена на упрек, критика и клевети. Всяко решение се подлага на съмнение и всяка грешка бива изтъкната. Ние, студентите по медицина вярваме, че нищо не е бяло или черно. Доброто е в хората и често има нужда да се говори за него."

И още през април плевенските студенти-медици поведоха този разговор с пациентите, поставиха пощенски кутии и събраха десетки благодарствени писма до лекари. Интересно е, че имало писма до лекарите въбще с текст като "Благодаря на всички лекари, които останаха в България и продължават да ни лекуват!" Имало и благодарности към цели екипи - например екипа на УГН в университетската болница. И разбира се, имената на доктори. Севдалина си спомня тези на д-р Пенчо Тончев, д-р Ивайло Пресолски, проф. Аспарухов и други.

За доброто трябва да се говори. Студентите-медици са приели това като своя ми-

www.academicbooks.bg e-mail: info@academicbooks.bg тел.: 02/ 408 4004

<u> Липсата на ясна визия за спешната помощ</u> ABOUT TPOBAR

че линейката се бави или лекарят не е компетентен, нека знаят, че от 10 години нищо не е правено за повишаване квалификацията на работещите в спешната помощ. Това заяви преди няколко месеца д-р Десислава Кателиева, председател на Националната асоциация на работещите в спешната помощ по повод поредните инциденти със закъснели линейки. Оттогава по сега по прословутата програма ПУЛСС бяха обучени да оказват спешна помощ, отговаряща на европейските изисквания, повече от 3000 души лекари, медсестри и шофьори. Това обаче не решава проблемите в сектора. Те са много и най-разнообразни.

Основният е липсата на кадри

Причините са ясни ниското заплащане, стресът и огромната отговорност за живота на пациентите. Младите лекари не желаят да работят в спешна помощ. В София например, новопостъпил лекар без специалност получава 530 лв., доктор със специалност се разписва срещу 690 лв., а сестрите в линейките вземат по 400 лв. Причината за лошото качество на спешната медицинска помощ у нас е липсата на кадри, а не на линейки, призна и здравният министър от служебния кабинет проф. Николай Петров. По неговите сметки на спешната помощ й трябват още око-

ло 2000 лекари. Същата огато хората теза застъпи и д-р Анса недоволни, гел Ангелов, началник на отдел "Медицински дейности" към Центъра за спешна медицинска помощ. "В Центъра има много линейки, но те са празни, защото заплатата е ниска, мястото не е атрактивно и няма кандидати", коментира той. И все пак проблеми с линейките има. Директорът на "Пирогов" доц. Стоян Миланов подчерта, че съществува сериозен проблем с непълното им оборудване. Той отбеляза, че това създава пречки в работата на

със стандарта.

Недостатьчен синхрон в изискванията

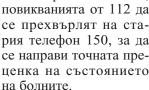
Липсата на кадри води и до наемането на хора без нужния опит. Д-р Кателиева обясни, че в повечето държави в ЕС млади лекари не се допускат да работят в центровете за "Бърза помощ". В Германия например се изисква 2 г. стаж в голяма болница, от които поне 6 месеца в интензивното отделение. След това се полагат изпити и едва тогава лекарят е правоспособен. А в Бълга-

информация, затова се линейките работещите нуждаем от алгоритъм за преценка на състоянието на пострадалия, за действие, поясни д-р Кателиева. Тя уточни, че все пак е направено нещо. Предвижда се на всички спешни лекари

в спешна помощ обвиниха и операторите на телефон 112, които не можели да разграничат кои повиквания са наистина спешни и кои не са. Това пък, от своя страна, водело до загуба на ресурс и сериозни конфликти с пациентите. "Друг проблем е, че възникват грешки при приемането на адресите. В ситуация на спешност хората бързат, не дават точно адресите и ние губим допълнително време да се лутаме, да звъним на нашата централа, да се свързваме отново със 112, да уточняваме адреса. Друг сериозен проблем, заради който искаме да се върне 150, е, че преди, когато възникваха конфликти по адресите, се свързвахме с нашата централа и изпращаха полиция. Сега процедурата през 112 е изключително забавена", обясни д-р Ка-

телиева. В Европа телефон 112 има в 43 страни, като само в три държави в Швеция, България и Финландия, операторите на 112 не правят достатъчно връзки с операторите на спешните медицински телефони.

"Навсякъде по света се съхранява и спешният медицински телефон като паралелен телефон", каза още д-р Кателиева. От здравното министерство обещаха, повикванията от 112 да се прехвърлят на стария телефон 150, за да се направи точната преценка на състоянието

Агресията срещу

ekunume pacme

В резултат на всички тези проблеми, се увеличават посегателствата върху екипите на спешна помощ. Лекарите и сестрите се опитват да помогнат на пациентите, но в замяна на това срещат недоволство и дори често стават жертва на нападения. "Напоследък агресията така е ескалирала, че става страшно да се работи. За последните три месеца имаме колежка, която е била заплашвана с пистолет на адрес. Имаме бити колеги в Стара Загора, фелдшери, които бяха малтретирани в Русе, Търговище, Момчилград", даде пример д-р Кателиева в интервю за Дарик радио. Затова според нея колегите й ще продължат да напускат и скоро няма да има кой да се отзове на сиг-

обучените по програма ПУЛСС медицински специалисти. Доц. Миланов поясни, че ако медикът дежури с линейка, чието оборудване не отговаря на стандартите за спешна помощ, може да попадне в ситуация, при която няма как да приложи придобитите умения. Ето защо основна грижа на ръководителите на центровете за спешна помощ е да уеднаквят оборудването в линейките, съобразявайки се рия на адреси се изпращат току-що завършили лекари без никакъв опит. Доста колеги придобиха специалност спешна медицина, но станаха представители на фармацевтични фирми или отидоха в големи болници, допълни д-р Кателиева. По думите й трябва да се направят сериозни промени в системата на спешната помощ, за да има някакъв ефект. Непрекъснато работим в условия на дефицит на време и

да бъдат раздадени наръчници, като във Варна дори вече са ги получили. Те са съобразени със съвременните консенсуси за оказване на спешна помощ. В тях има скали за оценка на състоянието на пациента, на евентуалната кръвозагуба и тежестта на травмата. Така лекарят бързо може да реши как да действа.

Неразбории с телефон 112

За закъсненията на

новината

Министрите на вътрешните работи и на здравеопазването с общи мерки за реакция при спешни случаи

сигнали, които постъпват на спешния телефон 112 и са свързани с медицински проблем, се приемат едновременно и в съответния ща в МВР с участието На срещата присъства- "Спешна медицинска областен център за спешна медицинска помощ чрез конферентна Първанова и на здравръзка, съобщиха от пресцентъра на здравното министерство.

стигна на работна сре- д-р Мирослав Ненков. чалник на

решните работи Петя рекция "Национална ведомство. веопазването проф. д-р Граматиков, директо- мо при сигналите, кои-Николай Петров и за- рът на ЦСМП-София то касаят здравословместник-министрите д-р Георги Гелев и д-р ното състояние на До това решение се Димитър Георгиев и Ивиан Бенишев, на- гражданите, в разгово-

система 112" Стоян

Конферентна връзка между тел. 112

времето за обработка на сигналите

и ЦСМП ще съкрати максимално

на министрите на вът- ха и директорът на Ди- помощ" в здравното

След промяната, са-

печер от Спешната по- до ЦСМП е отнемало мощ. Веднага след пос- няколко минути от потъпването на сигнала лучаване на обажданена телефон 112, диспе- то. В резултат на кончерите на Спешната ферентната връзка помощ ще се включват диспечерът в Спешната в разговора и ще уточ- помощ ще поема разгоняват естеството на вора след секунди. случая. След преценка отдел рът ще участва и дис- сигнал от телефон 112 министерство.

Целта на предприеще насочват медицинс- тите мерки е да се съкките екипи към съот- рати максимално вреветното място. Досега мето за реагиране при разговорът с операто- спешни случаи, подра и предаването на чертават от здравното

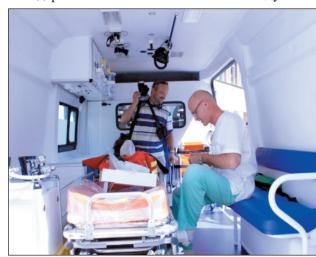
МЗ най-сетне отчете дейност по програма ПУЛСС

мелицински специалисти и шофьори в центровете за спешна помощ ще бъдат обучени по програма ПУЛСС (Практически увод в лечението на спешните състояния), финансирана с пари от еврофондовете. Това съобщиха от здравното министерство, отчитайки проекта пред медиите. От ведомството поясниха, че досега 3469 медици и шофьори от 28-те центъра за спешна помощ в страната вече са преминали обучението, а до края на 2013 г. предстои да повишат своята професионална квалификация и останалите близо 3000 служители в ЦСМП. Успешното реализиране на проекта даде възможност освен тях още 462 лекари и медицински специалисти от спешните отделения на 33 лечебни заведения за болнична помощ в страната да преминат курса, казаха от МЗ.

Проектът ПУЛСС е за обучение на служителите от Центровете за спешна медицинска помощ и се реализира по ОП "Развитие на човешките ресурси 2007-2013 г.", финансирана от ЕС чрез Европейския социален фонд. Той стартира преди няколко години, но едва от октомври 2012 г. по него се прави нещо. Досега са обучени 622 лекари, 1460 медицински специалисти и 1387 шофьори, обясни Милена Григорова, държавен експерт в отдел "Проекти и програми" на МЗ и ръководител на проекта. До края на годината ще бъдат обучени общо 6 500 служители на ЦСМП и допълнително 462 лекари и медицински персонал. От ведомството не обясниха защо реализацията на проек-

Над 6 500 лекари, та се забави толкова и рудван с високо техносега се налага бързане в последните месеци. за да не се изгубят отпуснатите от ЕС срества.

Екипите на спешната медицинска помощ пристигат средно за 28 минути до подадения адрес, отчетоха още от министерството. Във всеки един момент работят 400 спешни екипа - лекари, медицински специалисти и шофьори, като времето, за което те пристигат до пациента зависи от трафика, сезона, проходимостта на пътя, климатичните условия и инфраструктурата на региона. Това заяви д-р Ивиан Бенилогични манекени и съвременна апаратура. Учебните модули са теоретични и практически, като идеята е лекарите да прилагат едни и същи знания, умения и стандарти в спешната медицина, независимо дали работят в Силистра или в Петрич, подчерта изпълнителният директор на "Пирогов" доц. д-р Стоян Миланов, който е и главен координатор на обучението по проекта. Доц. Миланов информира, че обучението се извършва от 42-ма преподаватели, от които 25 са хабилитирани лица. Един от основните модули на

шев, началник-отдел курсовете е разиграва-"Спешна медицинска помощ" в Министерството на здравеопазването по време на пресконференция за изпълнението на проекта ПУЛСС. Средният достъп до пациента по т. нар. "златен стандарт" на спешната медицина е 20 минути, като нивото на подготовка и професионална квалификация на екипите ни не отстъпва на това на спешните екипи в CAIII и Европейския съюз, допълни д-р Бенишев.

Обучението се провежда в центъра на Университетската болница за активно лечение и спешна медицина "Н. И. Пирогов", обонето на сценарии за животозастрашаващи състояния. За целта са закупени високотехнологични манекени и специализиран софтуер, които са разпределени между "Пирогов" и всички центрове за спешна помощ.

Проектът ПУЛСС е

на обща стойност 6 258 653 лв. и се реализира по Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси 2007-2013". Основната му цел е подобряване качеството на предоставяната спешна медицинска помощ чрез повишаване знанията и уменията на персонала на спешната медицинска помощ, както и чрез въвеждане на добри клинични практики в тази сфера. Освен обучението на спешните екипи, предстои да бъде изготвен интердисциплинарен медицински стандарт по спешна медицина, а в 28-те ЦСМП и в 9 болници в страната ще се достави софтуер за кардиопулмонална ресусцитация.

SOCIETE GENERALE ЕКСПРЕСБАНК

УСПЯВАМЕ ЗАЕДНО

ПРАВИЛНОТО И НАВРЕМЕННО ФИНАНСИРАНЕ Е ВАЖНО КАКТО ЗА МЕДИЦИТЕ, ТАКА И ЗА ТЕХНИТЕ ПАЦИЕНТИ, ЗА ДА ПОЛУЧАВАТ НАЙ-ДОБРАТА И КАЧЕСТВЕНА УСЛУГА

Разговаряме с Калина Кисьова, началник отдел "Малък бизнес" в Societe Generale Експресбанк, за специалните нужди на професионалистите в медицинския бранш и за разнообразните възможности за финансиране на банката

во ново ще предложи Societe Generale Ekcnресбанк специално за лекарското съсловие? - Societe Generale Екс-

пресбанк има установени традиции в работата с клиенти свободни професии, като предлагаме цялостна програма с преференциални условия за медици и зъболекари, с наименованието ности за свободните "Кредит Експерт". Благодарение на доброто сътрудничество с редица браншови организации, на първо място от които Български лекарски съюз, имаме възможността да сме в постоянен контакт с нашите клиенти и да познаваме добре техните нужди. В момента сме единствената банка в страната, на която е отпусната кредитна линия от Европейския фонд за микрофинансиране, която е ориентирана към микропредприятия и клиенти свободни професии. ша е свързано с цялост-По тази причина имаме ната икономическа сивъзможност да предоставяме кредити на изк- тази причина клиентите лючително атрактивни са предпазливи и търсят лихви, които стартират сигурност, предвидиот 6,5% в евро. За пръв мост и най-добрите успът представихме това предложение на изложението Булмедика/Булдентал 2013, което породи голям интерес от

- Какви са условията по продукт ЕКС-

страна на посетителите.

С програма "Експерт" можете да избиракредити, в зависимост от Вашите професионални нужди. Най-популярният ни продукт е шите клиенти, така и за те на този бранш.

финансиране на оборотни нужди или закупуване на апаратура или недвижим имот. Отпускаме до 30 000 лева без обезпечение в рамките на програмата. Промоционалните лихви по кредитите ще са валидни до края на месец

Има и други възможпрофесии, като кредит "Начало, за специалисти, започващи самостоятелна професионална практика, особено подходящ за младите професионалисти в медицинския бранш. Също така, предоставяме оборотно финансиране под формата на овърдрафт за ежедневни нужди на клиентите.

- Какви са основните перспективи за развитие в бранша според Вас?

- Развитието на брантуация в страната и по ловия, за да оптимизират разходите си. Това е и причината в Societe Generale Експресбанк да направим това промоционално предложение към нашите клиенти. От друга страна, с развитието на медицината и технологиите, се налагат нови тенденции, навременно финансира-

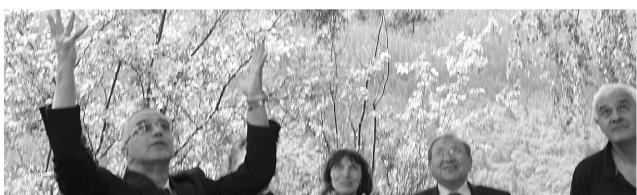
- Г-жо Кисьова, как- стандартен кредит за техните пациенти, за да получават най-добрата и качествена услуга. Посланието, което избрахме в комуникацията ни с клиентите по програма "Експерт" е "В подкрепа на тези, които помагат на нас". Мисля, че то най-добре отразява отношението и подхода, който имаме към тези клиенти.

- Вашият съвет към медиците преди да пристъпят към взимането на кредит?

- На първо място, да преценят за какво е необходим съответният кредит н ако е с цел развитие на професионалната им дейност, то нека се ориентират към ползването на правилния продукт за тях. След това, трябва да сравнят офертите на банките като помнят, че се разглеждат сравними параметри. На последно, но не и по важност място, клиентите трябва да имат доверие на своя банков партньор, което ще оъде основа за едни дългосрочни и качествени взаимоотношения.

Много от нашите клиенти свободни професии имат сметки в банката като физически лица и това им осигурява възможността да получат цялостно, комплексно и първокласно обслужване, което е важно за тях. В крайна сметка специалния подход и откоито водят до нужда от ношение към свободните между няколко вида инвестиции. В тази те професии и по-специвръзка, правилното и ално към медиците ни прави предпочитан парне е важно както за на- тньор за представители-

За 16-и път - Чилови дни

Бял гълъб над родната къща на големия медик пуснаха организаторите на ритуала

115 години от рождението на проф. Константин Чилов бяха отбелязани в рамките на традиционните "Чилови дни". Те се проведаха за 16-и път.

На 15 май в препълнения с медици Голям салон на БАН, в присъствието на чл.-кор. проф. Ваньо Митев, ректор на МУ - София и председател на Съвета на ректорите в България, бе проведено тържественото събрание. То бе ръководено от академиците Дамян Дамянов и Богдан Петрунов. Слово за живота на проф. К. Чилов бе произнесено от д-р Тотко Найденов - главен редактор на в. "Български лекар" и инициатор на честването на известния интернист. Обзор на научното му творчество направиха - професорите Младен Григоров, Сабина Захариева и Людмила Матева. Академична лекция за лечението на хроничната миелоза изнесе новият носител на наградата "Проф. К. Чилов" проф. Стефан Горанов. (интервю с него -

на стр.7) На 16 май в присъствието на ректора проф. Стефан Костянев и целия състав на Ректората и Деканата на МУ - Пловдив, бе проведено също тържествено събрание, като проф. Горанов изнесе лекция пред пловдивската медицинска общественост.

На 19 май в Къщата-музей "Проф. К. Чилов" в родното му село Славейно, Смолянско, признато за "свещено място на българската медицина" се проведе ритуалът по връчването на традиционните награди. ници от региона и страна-

Голямата награда на името на проф. Чилов бе връчена на проф. Горанов. Приз за медицинска журналистика получи Мая Данчева от Програма "Хоризонт" на БНР.

В своето слово проф. Стефан Горанов подчерта, че приема тази награда ка-

джева, лекари, обществе- ната на българите, които подкрепят провеждането на традиционните Чилови дни - кметския наместник на с. Славейно Сийка Касабова, племенника на проф. Чилов - д-р Никола Шишманов, син на сестра му Калина, който, макар и пенсионер в Швеция, поддържа и ремонтира с лични средства Къщата-музей, секретаря на Клуб "Родоп-

Присъстваха зам.-председателят на БЛС д-р Юлиан Йорданов, главният секретар на съсловната организация д-р Димитър Ленков, членове на УС на БЛС, зам.-ректорите на МУ -Пловдив доц. Борислав Китов, проф. Виктория Сарафян и проф. Мариана Мурто знак на признание за пловдивската школа по вътрешни болести, изградена и утвърдена от личности като професорите Богоя Юруков, Петър Миронов, Антон Митов, Панайот Солаков, Димитър Димитраков и др.

Няма да имат край име-

ско здраве" д-р Юлия Кисимова, достойния родопчанин Кольо Коджабашев и много други. Към всички тях д-р Тотко Найденов изказа благодарност. Той изпрати високо в небето на Славейно бял гълъб - посланик на мира и обичта между хората.

"Да бъдеш лекар не е необходимо само знание, техника и чиста наука, а в голяма мяра - и правилно отношение към болния човек, което в повечето случаи народните лечители притежават, без да имат солидна медицинска подготовка."

"Народната медицина е неделим спътник на научната и принадлежи към пъстротата на нашия земен свят. Пристигането на палячо в едно селище е по-ценно от много магарета, натоварени с медикаменти. Положителните емоции, като радост, надежда, доверие, са най-силните двигатели на живота, а също и на регенеративните процеси в организма при тяхното болестно изтощаване. А те. доколкото се насаждат от народните церители, са

Казано от него

от голямо значение."

"Научната медицина черпи извънредно много от народната, защото тя е неизчерпаем източник на придобит опит и ценности, които научната не бива да пренебрегва."

"Ние, отделните лекари, идваме и си отиваме. Нашиколение на поколение, но лекарят си остава: неговата звезда никога не може да изгасне, докато има хора на тази земя!"

"Най-добър лекар ще бъде този. който съчетава в себе си: техника, знание и лич-

* * *

"Ние, лекарите, често пъти се отнасяме едностранчиво, дори несправедливо към заболяванията на нашия пациент. Преглеждаме болни, поставяме диагноза и назначаваме лечението. Съдбата на болния често не ни интересува и може би затова болният при нас се показва за кратко време и се изплъзва от по-нататъш-

ното наблюдение. Една благородна задача на бъдещото лекарско наблюдение ще бъде да следи с по-голям научен интерес вървежа и изхода на дадено заболяване."

"Грижите ни за съдбата на болните трябва да започнат още от началото на заболяването, от момента, когато за пръв път видим нашия болен. Още от този момент нас трябва да ни вълнуват въпросите:

- как да помогнем на болния и какво ще стане с него; - каква ще бъде съдбата

Колкото повече един лекар се задълбочава да опознае болния си и болестта му, толкова повече се доближава до истинската му съдба, която той се мъчи да подобри - по призвание и по

"В живота решаващи са не словата, а делата!"

"От значителна важност за създаване на лекаря е неговата личност, качеството му да се доближи до

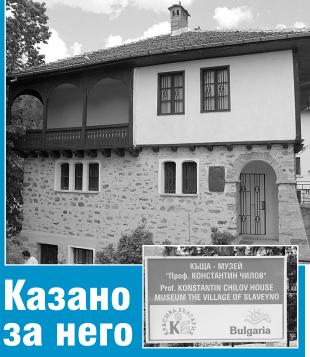
своя болен, да го насърчи, да прояви личен талант, интуиция и нюх на клиницист."

"Когато лекарят установи, че болестта е нелечима, от този момент започва истинската му роля - на лечител на страданията на пациента.

* * *

"Във всяко време целите и постиженията на научната медииина са насочвани към подпомагане и човечно отнасяне към заболелите. Ала изследователският нагон, движен по механична плоскост, често забравя човека като биологично-социален субект над всички останали живи същества. Много често е забравяна и тезата, че само човекът изпитва достойство и социална значимост, и че само той, човекът, няма цена."

> (Мислите на проф. Чилов и мненията за него, са събрани от д-р Тотко Найденов)

"Качествата на Чилов го издигаха с една глава по-високо от обикновените дребнави човечета, готови навсякъде да човъркат и отравят живота на другите и на по-кадърните от тях.

Бележитият български учен-лекар проф. Чилов се издигна до най-високото място, до което се е издигал някога български лекар-интернист, до положението да се изравни по знания и практика до световните учени-интернисти. Така той възвеличи и себе си, и българската медицинска наука."

Акад. Цветан КРИСТИНОВ, 1955

Проф. Чилов беше удивително многостранна личност, фонтан от блестящи идеи. За него важи това, което казват за Мопасан: влезе в живота като блестящ метеор, освети много кълнове и угасна също като метеор.'

Проф. Г. МАЩЕРКОВ, Москва

Harpagama

през тази година

Тазгодишният лауреат проф. Стефан Горанов бе посрещнат с хляб и сол в родното селище на проф. Чилов

през годините

Наградата "Проф. К. Чилов" се връчва всякя година на виден наш интернист, защото самият Чилов е интернист. Такава бе идеята на учредителите

Сред носителите на този приз са такива знаменитости на съвременната българска медицина като академиците Илия Томов (кардиолог) и Богдан Петрунов (имунолог, алерголог), професорите Младен Григоров (кардиолог), Здравко Киряков (нефролог, създател на хемодиализата в България), Никола Григоров, Симеон Стойнов и Константин Чернев (гастроентеролози), Васил Димитров (алерголог), Михаил Протич (ендокринолог), Панайот Солаков (кар-

диолог), Димитър Димитраков (нефролог), Владимир Пилософ (педиатър-кардиолог), доц. Васил Христов (диабетолог), доц. Донка Стефанова (пулмолог-фтизиатър), проф. Стефан Горанов (хематолог), вече покойните академици ген. Григор Мечков и Чудомир Начев.

"ЧИЛОВИ ДНИ" се състоят от научна и празнична част, като кулминацията им е връчването на наградата пред гроба на проф. Чилов в двора на родната му къ-

ща-музей.

Проф. д-р Стефан Горанов, носител на Чиловата награда за 2012 година:

- Кое е първото, което си помислихте, когато Ви съобщиха, че сте носител на наградата на името на проф. Чилов за 2012

- Искрено признавам, че се изненадах. Почти веднага в съзнанието ми се появиха образите на моите учители, на блестящата школа пловдивски интернисти проф. Б. Юруков, проф. А. Митов, проф. П. Миронов, проф. П. Солаков, проф. К. Цонев, проф. К. Атанасов, проф. И. Карастанев. Винаги в подобни случаи съм се опитвал да се самооценя, но и чрез техния поглед. Какво биха казали учителите - те, които ме познават? Достоен ли съм за това изключително признание? Било като студент, било като техен асистент, те са формирали моите знания, преподавателския опит, ориентирали са ме в научното поприще. Имал съм рядката възможност да бъда в тяхното полезрение, да получавам тяхното одобрение, препоръки или забележки, да не говорим, че те самите или са работили с великия Чилов, или са били негови асистенти или студенти. Представих си за момент предишните носители, както и познаството ми с други видни интернисти - преподаватели и научни работници в медицинските университети - има толкова достойни за наградата! Накрая си помислих дали пък не е заради клиничната хематология... Между другото самият проф. Чилов е смятал в терапевтичен аспект малигнените хемопатии за безнадежни по това време и съм сигурен, че "там горе" той е бил доволен да чуе за съвременните успехи при една отчайваща доскоро патология. Днес ние изтрихме "срама" на хематологията и дадохме реална надежда по отношение прогнозата и преживяемостта на нашите пациенти. В такъв смисъл тази награда и признанието са за хематолозите на Бъл-

- Една от четирите специалности, които имате, е "вътрешни болести". Понякога спомняте ли си за томовете на проф. Чилов за тази специалност? Дано въпросът не Ви изглежда елементарен днес! Ако трябваше сега проф. Чилов да допише томовете си, как си представяте, че би изглеждало едно днешно издание?

- Прочутите "червени учебници" на член кореспондент проф. д-р К. Чилов бяха настолното помагало на поколения български лекари. Този блестящ лекар, учен и преподавател, сполучливо наречен "князът на българската медицина" е просто неподражаем в своите учебници и ръководства. И до днес неговите учебници, особено по клинична лаборатория са едни от редките в историята на българската мелицина, претърпяли няколко издания в чужбина. Блестящ изразен стил, пълнота на клиничната картина и диференциалната диагноза, към които днешната медицина не може да добави почти нищо. Той изсказва в характерния си стил със забележки, коментарии и прозорливост научни илеи в патогенетичен аспект. които едва напоследък със съвременните технически възможности медицината успя да докаже. Ако той днес трябваше да напише или донапише "липсващия" трети том нямаше да му бъде никак трудно. Сигурен съм, че щеше за запази своята автентичност на класик във вътрешните болести и да добави само новите открития с предисловието примерно: "както предполагахме причината и механизмите на развитие на болестния процес се дължат на..." А що се отнася до клиничната хематология - възхитен съм от неговия стил и изчерпателност в описанията на анемичните състояния, желязното свърхнатоварване, екстранодалните форми на лимфогрануломатозата, хроничните левке-

- Как се съвместяват четирите специалности в практиката и в научните Ви занимания? Личната Ви професионална биография има ли отношение

Очаквам да спре мъчителната агония в здравеопазването

хематология, която ръководите, трябва да има интердисциплинарен екип? За подобно звено Вие настояхвате пред МЗ. НЗОК и БЛС? Разкажете, моля, за клиниката и за този

- Те просто са взаимносвързани и ми помагат много. След фундаметалната специалност "вътрешни болести" на фона на общопрофилните вътрешни клиники във ВМИ Пловдив, работих и в интензивния сектор по кардиология, после станах нефролог, а след това хематолог и онколог. Изключителната прозорливост на моите ръковолители ме насочиха към един интердисциплинарен проблем - бъбречните поражения, често усложнение при едно злокачествено кръвно заболяване, наречено мултиплен миелом. Така започна моята научна кариера - оказа се, че в тази област трябват познания, както по нефрология, така и по хематология. Проучванията на този класически интердисциплинарен проблем - бяха леко едностранчиви от позициите на двете специалности. Успях да ги обединя и да формирам комплексния поглед и поведение върху т.нар. миеломна нефропатия. Тази ниша в науката и практиката ме увлече и се превърна в планирана научна дейност, която започна от 1979 г. и продължава и до днес. Проучванията ми обхващат значителен брой пациенти, които са третата по големина серия в европейската литература. От друга страна, клиничната хематология е много интеградитивна, комп-

тиш с такъв контингент от пациенти със злокачествени заболявания не е дадено всекиму. Трябва по-особена нагласа. Тук преди всичко е важно отношението към болния, както казва проф. Чилов. Изключително тежките проблеми на пациентите по време на лечението и дългогодишното проследяване заличава бариерата лекар пациент. Превръщаме се в едно цяло със взаимно доверие и уважение. Смятам, че успявам да предам на моя екип част от наученото от класиците на българската медицина и хематология. Наблюдавам ги - уверено вървят и спазват "правилата", ориентирани са и разработват различни съвременни проблеми от клиничната хематология,

имат про-

можност ще се мъча за техническото дооборудване и въвеждането на най-новите метоли за комплексна молекулярна диагностика и проследяване на лечението. Вие сте екснационален консултант по хематология. Участвали сте и участвате в обсъждането и изготвянето на правила за медицински дейности заедно с експерти на БЛС. Какво бихте казал за тези консултативни групи? За контактите с НЗОК? Какво бихте искал като тации - в областта на хематологията и въобще?

- Обсъждането на проблемите на медицинските дейности по хематология на експертно ниво с представители на БЛС, НЗОК и МЗ е единствения начин да

разрешение и от МЗ за тази дейсултанти изхождат от клиникиност. Да знаете колко дълго се зате, в които работят. А това са бави разкриването на този секпрестижни, добре оборудвани и тор! Не ми се говори, но вече сме с хабилитирани кадри звена. на финалната права. Но през това Условията в по-голямата част време поне изпратих 2 асистенти от другите лечебни заведения на специализация в чуждестранни не са такива - при тях трудно се трансплантационни центрове. прилагат някои правила, изгот-Много са доволни, получиха невени от висшите експерти. Как обходимите сертификати и знавъзприемате такова мнение, ния. Следващото направление са което има характер и на упрек? интердисциплинарните проекти имунология. Ние просто не можем без тях и докато имам въз-

- Този упрек е бил доста чест към мен и другите експерти хематолози. Никога няма да се съглася с подобни твърдения. Предимствата на медицинското обслужване по клинична хематология е, че то е съсредоточено в своята цялост в университетските клиники по хематология. Второ ниво са само 4 болнични отделения в страната. В университетските центрове има всички условия за истинско съвременно лечение, диагностика и мониториране на малигнените хемопатии: високоспециализиран и научен потенциал, мощна технопогична база с възможности за имунохистохимия, фенотипизиране чрез флоуцитометрия, класическа цитогенетика, молекулярногенетичен анализ, съвременна об-Не може тази високотехнологична интеградитивна специалност да бъде обект на например една новосъздадена частна болница (с иначе конфортни битови условия), която привлича 2 -3 специалисти, иска достып до най-скъпите лекарства, но поради финансовата неизгодност или направо невъзможност за структурата, решава да сключи договор с изброе-

ните по-горе високотехнологични диагностични лаборатории и звена или хематологична комисия... Просто казано, за тази специалност трябват съвременни технологични възможности, висок професионализъм, а за страната регламентираните хематологични структури от трето ниво са напълно достатъчни. Приложението на скъпите лекарства е риск - адаптирано, мониторирането на терапевтичния отговор е с помощта на съвре-

Проф. Стефан Горанов е ръководител на клиниката по медицинските науки" и професор по клинична хематология. хематология в Университетска болница "Св. Георги" от 2001 г., Има 4 специалности - по вътрешни болести, нефрология, национален консултант е по клинична хематология до 2013 г., клинична хематология и онкология. Председател е на работната група, създала стандарта по Клинична хематология и Методичните указания за диагностициране, лечение и проследяване на пациенти със заболявания на кръвта и кръвотворните органи. Има над 250 публикации. Член е на наши и административна кариера оформя в структурите на МУ и и международни научни организации. Носител е на сребърно университетската болница. От 2009 г. е "доктор на отличие на БЛС за "Лекар на годината" за 2011 година.

системи с нарушение на техните функции. Това се отнася не само до злокачествените кръвни заболявания, но и при една голяма група доброкачествени: вродените болести на кръвосъсирването (хемофилии) и вродените хемолитични анемии... Не е необходимо човек да е лекар, за да разбере, че за проследяването на тази малка, но социално значима група пациенти е необходим и кардиолог, и ортопед, физиотерапевт, ендокринолог, гастроентеролог, а защо не и социален работник или психотерапевт? Точно такъв център на функционален принпип създалохме в клиниката за тези пациенти - с комплексно обслужване от интердисциплинарен екип. Той беше тържествено открит през септември 2012 г и смятам по-късно да прерастне в цен-

тър за редки заболявания въобще. За екипа на клиниката - мога смело да Ви кажа, че това е екип от изключитено опитни хематоло-

дисциплина. В болестния процес нален подход и вече заслужен авсе влючват почти всички органи и торитет сред останалите звена на университетската болница и другите здравни заведения на Южна България. Нерядко си мисля, че аз съм просто щастливец с тях. Много често ми се налага да отсъствам, поради различни експертни и консултантски ангажименти в M3, H3ОК и БЛС. Виждам, че стилът не се променя...

експерт към НЗОК и БЛС. Той е възпитаник на пловдивския

Медицински институт. След дипломирането си 6 месеца

работи в Пазарджик. От 1976 г. е асистент в клиниката по

вътрешни болести, като цялостната си професионална, научна

- Как виждате развитието на

клиниката? - Насоките са ясни, добре обмислени и аргументирани. Освен с центъра за комплесно обслужване от интердисциплинарен екип на вродените коагулопатии и хемолитични анемии към клиниката е създадено и оборудвано с найсъвременна техника отлеление за стволовоклетъчна трансплантация. Този съвременен терапевтичен метод е дефицитен в страната. Лично новият директор на ИАТ инспектира звеното, боксовите системи и получихме необходимото удостоверение. Сега се даде възможност на хематологичните структури и хематолози- блокират, меко казано, възможте в страната да работят по правилата на "паспорта на хематолога" в Европа. Искам да призная, че никак не е лесно... Найчесто бариера се оказва остарялата нормативна уредба, по която трябва да "натъманяваме" съвременни хематологични структури или специфични диагностични или терапевтични дейности, дори в разработване на националния стандарт или НРД... Не мога да отрека, че отделните дирекции в МЗ, а и на по-високо ниво, са изслушвали нашите предложения. След полобни среши с различните институции пациентите с малигнени хемопатии се "дадоха" най-после за лиспансеризацията към лекуващите ги хематолози, а не към онкологичните центрове, където диспансеризацията бе на книга пациентите се изпращаха задължително за консултация с хема-

- Някои медици изказват

менни методи. Само така ще се ностите за "конвеирно пътечково"

- Къле сме ние в областта на хематологията при съвременното развитие на тази специалност в света?

- Пълен парадокс! При остарялата клинична база и липса на достатъчно леглови фонд, при дългогодишните спорове за дневния стационар - честотата на клинични ремисии, както и данните за преживяемостта на пашиентите ни е съизмерима с водещите европейски центрове. И това се знае в Европа. Затова може би нашите хематолози са сред найпредпочитаните за "износ" специалисти. Разбира се, има много, много неща за догонване: съвременните технологии, научните проекти и разработки, оптималното осигуряване с лекарствени продукти и достъпа до тях, трансплантационните програми, обучението и специализацията на хема-

- Докъде сме в практиката със "стволовите клетки"?

Броят на трансплантационите центрове и извършените трансплантации на стволови клетки е крайно недостатъчен. Все още значителен контингент подходящи за трансплантация пациенти кандидатстват пред комисията за лечение в чужбина, като държавата харчи огромни средства за тях. А иначе методологията е същата и тук, и там... На пациентите в страната са необходими поне около 350 стволовоклетьчни трансплантации годишно, а се правят около 100 от двата центъра на проф. Бобев и проф. Михайлов. Но има надежда: освен в Пловдив, трансплантационен център предстои да бъде разкрит и във

- Какво трябва да се направи, според Вас, за да се задържат младите лекари у нас?

- Председател съм на Държавната комисия за изпит по специалността. Виждам от години какви знаещи и отлично подготвени специалисти обучаваме в страната. На тях им трябва само едно уважение, едно признание като на най-хуманната професия, по точно призвание. И най-важното: достойно заплащане за техния специфичен труд. Не може да се работи под непрекъснатия страх да не надхвърлиш делегирания бюджет, че няма да признаят КП, че това ще рефлектира върху заплатите, че ще бъдеш обект на неразбиране или прибързано, непроверно медийно охулване за запълване на жълти страници ...

- Какво бихте поискал за здравеопазването от новото правителство?

- Реално повишение на средствата за здравеопазване, като процент от БВП, а не най-ниския в Европа! И най-после да рестартираме системата, да направим жизнено необходимата реформа, да спрем тази мъчителна агония в здравеопазването и най-важното това да е приоритетна цел и действия, а не само предизборен ло-

- Имате ли свой прочит на Хипократовата клетва днес?

- Нищо не мога да добавя. Тези думи са всичко, което може да се иска от лекаря и ще бъдат със същата значимост за всички време-

- Какво бихте казал на колегите си от съсловието в днешните нелеки лни за злравеопазването ни?

- Кураж! Не дезертирайте от нашата изключителна специалност! Не преставайте с усилията за пълно съответствие на хематологичната ни дейност с най-добрите примери на световната и европейска практика. Не отстъпвайте пред некомпететността, демагогията, празните обещания. Зад нас стоят нашите пашиенти с техните съдби и живот.

- Какво бихте искал от съсловната организация?

- Определено смятам, че специално с експертите от БЛС сме си взаимно длъжници. Ние ги търсим по-рядко, а те не могат да защитават нашите интереси добре, просто защото не са наясно в дълбочина с нашите проблеми. Да има повече експертни срещи, добре регламентирани по проблеми и най-важното - периодични, а не само при сключване на поредния НРД или при отваряне на някоя наредба веднъж годишно за корекции и предложения...

На фокус На фокус 28 май 2013 г. **8-9**

30 LU OSEUAXA TAPTUUTE 3A 3APABEOTA

• Сравнение между идеите на четирите политически сили, които близат в новия парламент

вид. Вместо медицинската помощ да става все по-дос- млрд. лева. тъпна, за голяма част от хората в различните региони резултатът е точно противоположен - постепенно са почти толкова, колкото са и парите от обществения от кадри е огромна. Всяка година страната напускат формите им, предстои да видим.

съюз по неудовлетвореност от здравната система. Не- нато расте, но видим ефект от това няма. Като продоволни са както пациентите, така и медиците. Започ- цент от БВП дори може да бъде отчетено намаление. налата през 2000 г. реформа се проточи толкова дъл- Да не говорим за откраднатите от държавата пари от го, че вече няма почти нищо общо с първоначалния си здравни вноски, които достигнаха космическите 2.5

АРХИВ QV

Българите винаги водят класациите в Европейския НЗОК бе одържавена. Бюджетът за здраве непрекъс- фонд. Не е ясно как се харчат парите на здравноосигу- средно по 500 лекари. Болниците са натрупали над рените граждани, тъй като те не могат да упражняват 500 млн. лв. дългове и някои от тях са пред фалит. никакъв контрол.

Въпреки приказките, че лекарите трябва да получа- остана без медицинска помощ. ват достойно заплащане, за да има спокойствие в системата, заплатите на част от медиците не могат да дос- щаваха какво ли не, ако хората ги подкрепят. За чети-Пациентите плащат осигуровките си, но в същото тигнат средното възнаграждение за страната. Затова ри от тях моментът да изпълнят дадената дума дойде. тя се превръща в нещо непостижимо. За отнемането време трябва да доплащат за импланти, допълнителни младите доктори очаквано избират терминал 2 на ле- Дали ще потърсят някакъв консенсус за здравеопазвана монопола на здравната каса се говори от години, но изследвания, лекарства, като средствата от джоба им тището и опасността от оголване на здравеопазването нето или ще се скрият отново зад различията в плат-

Други пък направо хлопнаха вратите и населението

В предизборните си програми повечето партии обе-

Доскоро управлява- парламента д-р Дание- ширение на имунизащата партия обеща, че ла Дариткова. Тя обаче ционния календар и поще обърне по-голямо припомни, че в страни добряване на педиатвнимание на детското като Швейцария въздраве чрез комплекс- веждането на ДСГ е доляването на здравнини профилактични и отнело повече от 10 го- те неравенства сред здравни грижи, рацио- дини. ГЕРБ ще инвеснално хранене и физи- тира във високите техческа активност. По- нологии и материалнодобрения ще има и в техническото обезпеспешната помощ, така чаване на болниците, в на партията. ГЕРБ че тя да стане "достъп- кариерното израстване на до всяко населено на лекарите и облекчамясто, чрез кадрово ването на процедурите обезпечаване и модер- за специализация, низиране на транспор- твърди Дариткова. По тната и медицинската думите й България се техника". ГЕРБ смята нуждае от национално също "да продължи да приета обществена осигурява високотех- стратегия за развитие нологично оборудване на сектора, за да може за българските болни- да усвоява европейски ци за ранна диагности- пари за здравеопазвака и лечение на заболя- не. ванията". Въвеждането на електронно здравно България намалява с досие за по-ефективна. по-бързи темпове, отконтролирана и проз- колкото в останалите

"Приоритет за ГЕРБ равнище на детска е да направи болнични- смъртност през посте стандарти приложи- ледните четири години ми, като се премине да е най-ниско в цялата към нов модел на фи- история на демографснансиране - от клинич- ката статистика в Бълни пътеки към диаг- гария, нивата са над ностично-свързани средноевропейските и групи. Така ще се по- тревожните тенденции виши както цената на изискват неотложни доразвиването на сисединица медицински мерки за подобряване темата за "домашна продукт, така и качест- на профилактичните и грижа" като алтернативото на услугите и ще здравните грижи за де- ва на скъпата болнична има по-справедливо цата и подрастващите", помощ - нещо, което остойностяване, ко- пише в програмата на беше обещано преди ментира бившият шеф ГЕРБ. Затова от пар- четири години и така и

"Населението на

рачна система е задача държави-членки на ЕС. Макар достигнатото на здравната комисия в тията предвиждат раз- не видя бял свят.

ричните грижи. Прео-

вноска на същото ниво при същото разпределение между работодател и работник. Специално място в програмата им се обръща на ресурсното обезпечаване на спешната медицинска помош в технологичен и кадрови аспект, а също и на подобряване ефективността в предлагането на болничните услуги. Експертите на партията смятат, че здравната карта у нас трябва да е задължителна, за да се осигури планиране на ресурса и инвестициите". В програмата отново се поядолекуване, в това чис-

Коалиция за България също онери, военнослужещи, в моса профилактиката, майчиното и детското здравеопазване и достъпността на медицинската помощ. Според левицата държавата трябва да започне да плаща в пълен размер здравните вноски на осигуряваните от нея - пенсионерите, децата, студентите и майките. Въвеждане на електронно здравеопазване и премахване на лимитите за направления при специалист и делегираните бюджети за болниците, обещаха от БСП. Според партията трябва да се улеснят специализациите на младите лекари и да се въведат финансови стимули за работа в отдалечени и труднодостъпни райони. БСП смята, че трябва да се премине към пререгистриране на държавните болници от търговски дружества в нонпрофит организации, да се върне таксата от 1 лв. за преглед при лекар за пенсионерите, като разликата до пълната такса се поема от държавата. БСП ще се опита да увеличи покриваните от НЗОК медикаменти, казват още от партията.

От левицата обещават също "връщане на доверието и морала в медицината, и поемане ролята на държавата за финансовата стабилност на здравната система". "Никога вече изземване на пари от здравеопазването за други цели. Уникален случай в света сме, здравеопазването да финансира икономиката на държавата. Хората, които пържавата оси-

Основните приоритети на майки с деца, учащи се, пенсимента тя не ги осигурява в пълния размер от 8%. Това ще се промени", подчерта д-р Емил Райнов, бивш зам.министър на здравеопазването. По думите му държавата трябва да субсидира лечебните заведения и медицински практики в отдалечените и труднодостъпни региони. Според д-р Райнов е необходимо спешно укрепване и модернизиране на Спешната помощ и увеличаване на заплатите на лекарите там.

Програмата на БСП предвижда преференции за младите лекари, на които да се предлага веднага работа след завършването им, като така те ще трупат трудов и осигурителен стаж, докато специализират. Друго предложение е за въвеждане на единна система за остойностяване на труда, защото сега има лекари, които взимат 400 лв. и други със заплати от 5-10- 20- 30 хил. лв., даде пример д-р Райнов. Той се обяви и за премахването на делегираните бюджети за болниците.

БСП е записала в програмата си "За здравеопазване с грижа за хората", че смята да прехвърли дейностите, свързани с общественото здраве (ваксинации, асистирана репродукция и др.) от здравната каса към държавата. Предвижда се също "възстановяване на поликлиничното обслужване чрез стимулиране на групови-

на доверието в сис- субсидиране на обтемата на здравео- щинските лечебни пазването чрез съз- заведения, разполодаване на условия за жени в отдалечени, реална конкуренция, планински и полупкачество на мелицинските услуги. Корекция на финансо- проблемите на сисполизация на здрав- те на лекарите и мената каса, въвеждане дицинския персонал. на единна интегри- Те не са виновни, че рана информационна няма реформа и не система и работеща бива да носят отгосистема на електрон- ворности за неудано здравеопазване, чите в сектора", възстановяване на обясни д-р Нигяр баланса и взаимов- Сахлим. ДПС иска ръзката между от- още да спре дебаланделните звена на сираното финансиздравната система, ране на болниците. извеждане на профи- За един пациент в лактиката, скрининга София се харчат 280 и ранната диагности- лева годишно, а болка като приоритетни ните в Разград и принципи на съвре- Търговище струват менното здравеопаз- на здравната каса 22 ване. Фокусиране лева за 12 месеца. върху проблемите на Хората плащат еддетското здравеопаз- накви вноски и среване. Това са основ- щу тях трябва да поните приоритети, за- лучават еднакви усписани от ДПС в луги, категорични са програмата им за от ДПС. развитие на здравеопазването. Тя е крат- ността е най - голека, но ясна и конк- мият проблем в ретна, като може да здравеопазването", се каже, че идеите на смята още Нигяр ДПС за сектора са Сахлим от ДПС. В най-последователни програмата няма през годините. Пред- развити конкретни вижда се също възс- стъпки как да се слу-

"Трябва да престанем да прехвърляме "Непоследовател-

щита и пожарната". Програмата на "Атака" предвиж-

Най-атрактивна е програмата на "Атака" за здравеопазването, която на практика предвижда връщане на модела "Семашко". Според партията здравната каса е излишен посредник, затова "трябва да бъде ликвидирана и на нейно място да се изгради държавен Фонд на народното здраве, който да поеме всички разхоли за мелицински грижи и лейности и целия диагностичен и лечебен процес". От "Атака" смятат, че здравеопазването трябва да се финансира от държавния бюджет, като за целта се отделят 10% от БВП. Предвижда се въвеждане на подоходен данък "Здраве" за осигуряване средства в бюджета. Другите пари ще дойдат от "експроприация на собственост, придобита по незаконен начин". "Прекратява се криминалната приватизация на здравни заведения", пише в програмата. Болниците и поликлиниките стават държавни, като сградният фонд се предоставя безвъзмездно на здравните структури за използване и поддръжка. Частните болници няма да се финансират от бюджета, според планът "Сидеров". Специално внимание в програмата се отделя на спешната помощ, която трябва да е в "единен център с гражданска за-

да да се премахне ДДС върху лекарствата и обещава безплатни медикаменти за децата, онкоболните и хората с тежки хронични заболявания. Цените на медикаментите трябва да са фиксирани, смятат от партията. Заради демографската криза без пари ще бъдат и ин витро процедурите. Посегателствата върху лекари и медицински лица ще бъдат криминализирани със закон, обещават още от "Атака".

Лекарите-депутати намаляват

16 gokmopu и един собственик на болница

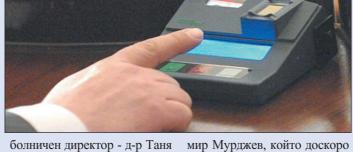
влизат в парламента Общо 16 лекари и един депутат от ГЕРБ. Другото той оглавява частна болни- на ГЕРБ влиза и психоте- ставяне. Той вече има опит собственик на болница познато лице от 41-ия пар- ца в града. Новото лице в рапевтът Ирена Соколова. като депутат в 38-то На-

влизат в 42-то Народно ламент е д-р Лъчезар Ива- групата е д-р Дарин Ди- Отново депутат ще бъде и родното събрание. Беше и събрание. За сравнение в нов. За него това е трети митров, началник на АГ- бившият министър на здра- общински съветник и предпредходния парламент док- пореден мандат. Съдебният отделението в болницата в веопазването Десислава седател на организацията

ГЕРБ и БСП си поделят Милева също е част от гру- ководител на ГЕРБ. Той е Представителите на ле- това от 2005 до 2009 г. той по 6 лекари, другите 4 са пата на ГЕРБ. Депутат в бивш председател на реги- карското съсловие в парла- бе директор на универсиот ДПС. В парламентарна- 42-ия парламент ще бъде и оналната колегия на БЛС. ментарната група на Коа- тетската болница "Св. Гета група на "Атака" няма бившият зам. министър Депутат от ГЕРБ е и Се- лиция за България са доста орги". След това става шеф мелицински пица

Кирил Добрев. Д-р Добрев мир Абумелих - компютъ- известни. Познато лице е на многопрофилната бол-Бившата шефка на здрав- е анестезиолог, бивш шеф рен инженер по професия и зам.-министърът на здраве- ница, "Свети Панталейната комисия д-р Даниела на университетската бол- собственик на медицински опазването от мандата на мон". Червените също Цариткова отново ще бъде ница в Стара Загора. Сега център "Света София" в тройната коалиция д-р вкарват в парламента един

Бургас и МБАЛ "Дева Ма- Емил Райнов. Хирургът рия" във Ветрен. В Народ- доц. д-р Илия Баташки съното събрание с гласовете що не се нуждае от предторите-депутати бяха 25. лекар от Бургас д-р Галина Търговище и общински ръ- Атанасова, която е юрист. на БСП в Пловдив. Освен

Андреева - Райнова, изпъл- бе общински съветник от нителен директор на АГ бол- БСП в Пловдив. ница "Шейново". В новия Електоратът на ДПС отнопарламент е и проф. Анелия во преизбра д-р Нигяр Джа-Клисарова, която два мандата фер и д-р Хасан Адемов. беше ректор на Медицинския Двамата са опитни депутати с университет във Варна. Ос- по три мандата в Народното вен това проф. Клисарова бе- събрание. От ДПС в парлаше общински съветник и мента влизат още д-р Джевпредседател на здравната ко- дет Чакъров и д-р Тунчер мисия в местния парламент. Кърджалиев, които също са Депутат става и доц. Краси- познати политически лица.

изготвянето на националната здравна стратегия Всички парламентар- могнат изготвянето на ето за консултантска ционни фондове за пе-

Световната банка ще ни помага при

тановяване на пре- чи цялостна реформа

къснатото през пос- на сектора.

ни партии включват ка- здравната стратегия. помощ ще бъдат оси- риода 2014-2020 г. Рето приоритет в програ- Експертите от инсти- гурени по линия на ализирането на деймите си за развитие на туцията ще окажат кон- оперативната програ- ността по споразумездравеопазването из- султантска помощ за ма "Техническа по- нието ще осигури готвянето на национал- изготвянето на ефек- мощ".

на здравна стратегия за тивна стратегия в сек- Изготвянето на наци- Министерството на периода 2014-2020 г. тор "здравеопазване" онална здравна страте- здравеопазването, рес-Новината за бъдещото за периода 2014-2020 г., гия е от приоритетно пективно на държавареализиране на доку- което ще даде възмож- значение за страната та, в подготовката за мента обаче дойде от ност секторът да полу- ни и е част от изпълне- управление на еврослужебното правителс- чава подкрепа от евро- нието на предварител- пейските фондове в тво. Кабинетът одобри пейските фондове през ните условия за секто- следващия програмен споразумение между следващия програмен ра "здравеопазване", период и успешното Световна банка и Ми- период, уточниха от заложени в проекта на провеждане на рефорнистерския съвет, кое- пресслужбата на МС. регламент за управле- мата в здравеопазване-

ефективна подкрепа на то предвижда експерти Средствата за изпъл- ние на европейските то, се казва в прессъна банката да подпо- нение на споразумени- структурни и инвести- общение на МС.

Болницата в Балчик ще бъде ремонтирана и модернизирана с над 3,7 млн. лв. Лечебното заведение обслужва пациенти от няколко общини и туристите през лятото.

Парите се отпускат по оперативна програма

Ремонтират лечебницата в Балчик с 3,7 млн. лв.

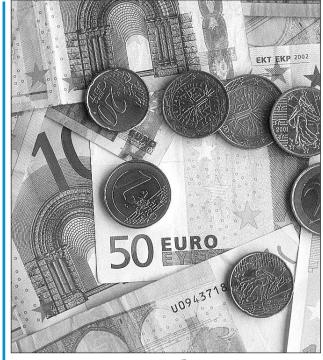
"Регионално развитие". Със сумата ще бъдат ремонтирани три корпуса на болницата, които са с над 2000 кв. метра разгърната площ, обясни управителят на здравното заведение д-р Иво

Ще бъдат монтирани нова електрическа, вентилационна и климатич-

на инсталации, ще бъде подменена дограмата, а подовете ще бъдат топлоизолирани. Очакванията са след ремонта да се повиши качеството на здравните услуги за близо 2400 пациенти. Такъв е броят на хората, които обикновено постъпват в болницата за година.

Пациентите най-често

ната система, сърдечносъдови заболявания и болести на стомашночревния тракт. Туристите пък най-често постъпват с травми и остри състояния на сърдечносъдови и мозъчни заболявания. Ремонтите трябва да приключат до началото на 2014 г.

28 май 2013 г.

EK omnycka 144 млн. евро за изследване на редките болести

сия обяви 144 млн. евро ново финансиране на 26 изследователски Проектите ще спомогнат за подобряването на живота на част от 30-те милиона европейци, страдащи от рядко 300 (от 29 държави от Европа и извън нея) са участниците в избраните проекти, като това включва екипи от водещи академични институции, малки и средни предприятия и групи на пациентите. Целта е да се обединят ресурсите и работата отвъд границите, да се постигне подобро разбиране на редките болести, както и да се намерят съот-

26-те нови проекта обхващат широк спектър от редки болести: сърдечно-съдови, метаболитни и имунологични. Те ще бъдат насоче-

- разработване на вещества, които могат да послужат като нови или подобрени терапии за пациентите;
- по-добро разбиране на произхода и меха-

завеления.

Екипите ше работят

Европейската комипроекта, свързани с редките заболявания. срещана болест. Над ветни лечения.

ни към:

- низма на болестите;
- тициране на редките

години съвместни изспо намирането на отголедователски проекти, свързани с редките бовор на различни прелести, наближава сто. дизвикателства, включително: нова биоинже-Като цяло те представнерна система за подляват инвестиция от почти 500 млн. евро. дръжка на черния дроб

при лечение на остра чернодробна недостатъчност, мощни операции по обработката на данни за разработване на нови диагностични инструменти, биомаркери и стратегии за скрининг на терапевтични агенти, действащи срещу редките заболявания на бъбреците, както и клинична разработка на лекарства за лечение на алкаптонурия - генетично нарушение, което води до сериозни и рано възникващи форми на артрит, сърдечно заболяване и инвалидизация, за което понастоящем не съществува ефективно лечение. екти ще допринесат за работата на Междуна-

Много от новите про-

родния консорциум за

изследване на редките

болести (IRDiRC) най-

голямата обща плат-

форма на научноизсле-

дователските усилия в

борбата с рядко среща-

ните болести в свето-

вен мащаб. Създаден

по инициатива на Евро-

пейската комисия съв-

местно с национални и

международни партньо-

ри, консорциумът има

цел до 2020 г. да бъдат

открити 200 нови тера-

пии за рядко срещаните

заболявания и средства

за диагностициране на

повечето от тях. С но-

вите проекти броят на

финансираните от ЕС

през последните шест

- по-добро диагнос-
- подобряване на терапевтичния подход при тези заболявания в болниците и здравните

Онкологичен център в Русе ще бъде реконструиран със средства от ЕС В края на април беше тва по проекта са за дос-

даден старт на ремонтните лейности в стационара към Комплексния онкологичен център в Русе. Те са част от проекта за обновяване и оборудване на лечебното заведение, финансиран от Оперативна програма "Регионално развитие" 2007-2013 г.

С около 900 хил. лв. ще бъдат изградени самостоятелни санитарни възли към някои от стаите в стационара, ще бъде подменена дограмата и ще се внедрят мерки за енергийна ефективност. Останалите средставка на медицинско оборудване за прилагане на високотехнологични дейности за диагностика и лечение на злокачествени заболявания.

С обновяването и оборудването на Комплексния онкологичен център ще се подобрят възможностите за диагностика и лечение на такъв тип заболявания, ще се подобрят условията в стационара и ще се осигури достъпна среда за хора с увреждания. След завършването на обекта, около 900 пациенти на центъра годишно, които

място в Русе, а няма да пътуват до други градове. Около 1800 души годишно ще могат да получат съвременна образна диагностика.

По Оперативна програма "Регионално разви-

млн. лв. за подкрепа, обновяване и модернизация на лечебни и здравни заведения. Сключените договори са за около 258 млн. лв., с които ще бъдат модернизирани 44 лечебни заве-

за обучители. По този

начин ще създадем ус-

ловия за по-широко при-

лагане на принципите за

учене през целия живот,

заяви проф. Джамбазов.

ESF-2115-06-11001 -

"Развитие на човешкия

капитал - път за подоб-

ряване качеството на

болничните услуги в

УМБАЛ "Свети Георги"

ЕАД - Пловдив, се фи-

нансира по Оперативна

програма "Развитие на

човешките ресурси"

2007-2013 г. чрез Евро-

пейския сопиален фонл.

Проект по договор №

УМБАЛ "Св. Георги" стартира проект за развитие на човешкия капитал

УМБАЛ "Свети Геор- БАЛ "Свети Георги" ги" ЕАД - Пловдив откри официално Проект "Развитие на човешкия капитал - път за подобряване качеството на болничните услуги". Това съобщи изпълнителният директор проф. д-р Карен Джамбазов. В рамките на 18-месечния срок на изпълнение на проекта ще се повиши степента на социализация и трудовата реализация на работещите в здравното заведение -2767 души. Общата проектна цел е да се гарантира устойчива заетост на служителите в УМ-

Ощина Златоград по-

лучи финансиране за

реконструкция, обно-

вяване и оборудване на

общинската болница с

2 млн.лв. по Оператив-

но развитие" 2007-

2013. Проектът на об-

щината предвижда за-

купуване на специали-

зирано медицинско

оборудване за диагнос-

тика и лечение на забо-

лявания, ремонт на от-

деленията с новозаку-

Пловдив, чрез обучение за повишаване на квалификацията им.

За 2490 служители от

форми на заетост и обучение на работното място. Професионалният опит на останалите 277 служители, които са на

ални планове за кариер-

всички 2767 ще бъдат възраст над 55 години, се развие менторството. Уточни изпълнителният но развитие - с гъвкави Те ще бъдат подготвени директор.

Обновяват болниците в Златоград и Етрополе с европейски пари

на програма "Регионал- пена апаратура, както и Златоград да разшири дейности за подобряване на достъпа на пациентите до отделенията, особено на хора в неравностойно положе-

> Реализацията на проектните лейности ше позволят на МБАЛ -

дейностите на предлаганите здравни услуги, чрез разкриването на отделение за долекува-

Община Етрополе също ще ремонтира болницата си - МБАЛ "Проф. Ал. Герчев" с

"Регионално развитие". Общата стойност на проекта е 4,46 млн. лева. С тези средства ще бъде купено ново оборудване и ще бъде модернизирана болничната база в лечебното за-

финансиране по ОП

МАЙ - ДЕНЯТ НА БЪЛГАРСКАТА ПРОСВЕТА И КУЛТУРА В НОВИ ИЗМЕРЕНИЯ

Международен медицински конгрес на студенти и млади лекари се проведе в София

Международният конгрес по медицински науки за студенти и млади лекари (ICMS 2013) за дванадесета поредна година отвари врати за млади учени от цяла Европа между 9-ти и 12-ти май в Медицински университет - София. Научният форум се организира от Асоциацията на студентите медици в България, клон София, като патрон на събитието е ректорът на МУ -София, проф. д-р

В последните години конгресът спечели репутацията на най-голямата и най-перспективна конференция от този вид в Централна и Източна Европа. В

Ваньо Митев.

студенти, специализанти и докторанти по медицина, фармация, стоматология, здравен мениджмънт и други медико-биологични специалности, както и рираните участници тази година са над 450. Всеки участник или работна група представя свои проучвания и разработки в една от следните области - те-

него вземат участие млади лекари. Регист- ги, лекции и в незабравима социална програма. Организаторите са подготвили модули по даване на първа помощ, основни хирургични и ортопедични умения, ултразвукова

рапия, хирургия, предклиника, дентална медицина, обществено здраве и медицинско образование и се състезава със своите колеги. На конгреса присъстват стотици млади учени от цял свят, а участието се счита за научна публикация.

Младите медици имат възможността да участват и в множество семинари, тренин- изтъкват домакините.

диагностика и много други, целящи да задоволят максимално интереса на младите учени. Паралелно с практическите курсове се провеждат и лекции върху съвременни медико-биологични проблеми от изявени и празнати лектори.

Гости на събитието бяха редица представители на академичната общност на МУ -София, както и чуждестранни преподаватели - лектори.

Тази инициатива е стимул за всеки бъдещ изследовател, тласък към нови идеи и открития, една изява, подпомагаща професионалната реализация на всеки един участник,

Елисавета Герова, съпредседател на ICMS 2013:

Надсловът е

Всяка година броят на се увеличава и форумът През 2013 дойдоха колеги от Източна Европа, Русия, Украйна, Италия, Норвегия, Швеима представители от всички медицински университети от страната. Интересът сред младите хора е много голям. Тази година се провеждат да под наслов "Зелени и над 10 кръжока, като местата за тях се заеха още през първия час на регистрацията. Това говори, че участниците са ците.

Конгресът се провежидеи" - има екологична насоченост. Темите са най-разнообразни и се определят от участни-

поредна година се организира и кръжок по хи-

рургическо шиене.

Радислав Наков.

бивш председател на Асоциацията на студентите медици в България:

Има обменни

програми в световни здравни Това са клиники от Вели-

Асоциацията има клонове във всички медицински факултети и обединява студентите по медицина в нашата страна. Освен това предлага възможности за научни и клинични стажове на студентите в цял свят. Това са т. нар. обменни програми. Над 130 студенти по медицина от цяла България ходят по клинични стажове в болници и лаборатории, където обменят опити с чуждестранни колеги и работят в едни от найдобрите медикобиологични центрове в света.

кобританя, САЩ, Германия, Скандинавските страни, до екзотични дестинации като Чили, Бразилия, Индонезия. Другото, което прави Асоциацията, са многото здравни кампании за различни заболявания. Сега се организира и кампания "Благодаря ти докторе", която цели да върне доброто име на лекаря. Целта е да се съберат благодарствени писма от пациенти към докторите им, за да се покажат хубавите неща, които правят мелишите.

(виж стр. 3)

Ком е тм - Асоциацията на студентите-медици в България (АСМБ)?

дентите-медици в България (АСМБ) е неправителствена организация с идеална цел, активно участваща и имаща влияние върху обществения живот в България. За осъществяване на инициативите си, получава подкрепа от институции и фирми, работещи в сферата на здавеопазването, образованието и науката. Членовете ѝ са инициативни, квалифицирани и обществено отговорни млади хора, които постоянно са ангажирани с различни

кампании свързани с медицинското образование и общественото злраве.

АСМБ е пълноправна членка на межлунаролната федерация на студентите по медицина (IFMSA), обединяваща 105 полобни организашии от цял свят, призната от ООН и СЗО като официален форум на студентите по медици-

АСМБ е организация с над 18-годишен опит. Тя обединява студентите по медицина в цяла България. Има над 800

Асоциацията на сту- проекти, програми и членове в петте медицински университета в България (София, Пловдив, Варна, Плевен, Стара Загора).

По настоящем АСМБ е единствената автономна организация, представяща студентите по медицина на локално и международно ниво, както и една от най-големите младежки неправителствени организации.

Асоциацията е спечелила и признанието на Българския лекарски съюз, като официален форум на студентите по медицина в България.

ентирани основно в две насоки:

• подобряване на квалификацията на студентите по медицина чрез предоставяне на допълнителни възможности за обучение, работа и медицински практики.

• промоция на здравето и превенция на различни заболявания сред българското население чрез реализация на обществени програми и кампании.

Дейностите АСМБ са различни по характер събития,

Усилията ѝ са ори- свързани с изисква- подготовка на студентинията и интересите на студентите по медипина:

международни обменни програми за студентите по медицина съвместно c IFMSA;

• провеждане на здравни кампании с обществена насоченост;

• организиране на междунасродни научни форуми и конгреси, които са поле на изява на колеги, занимаващи се с научни изследвания и разработки;

• провеждане на обучения, целящи по-добра те по медицина в Бълга-

• издаване на списа-• организиране на ние "In Vivo", рапространявано безплатно сред студентите, специализантите, докторантите и преподавателите в медцинските университети в България.

> Зад гърба си има редица осъществени проекти съвместно с медицинските университети, неправителствени организации, представители на частния сектор и държавни органи, ангажирани с общественото здраве.

юни - Ден на детето - вместо равносметка

Децата в България са най-застрашени от бедност

юз са изложени на по-голям риск от бедност или социално изключване, отколкото останалата част от населението, съобщи Европейската комисия, позовавайки се на проучване на Евростат. От държавите членки, в България най-голям процент от децата са изправени пред подобна заплаха -

През 2011 г. 27% от децата на възраст по-малко от 18 години са били изложени на риск от бедност или социално изключване в ЕС в сравнение с 24% от възрастните (на възраст 18 - 64) и 21% от възрастните хора (на възраст 65 и повече години).

Хората, изложени на риск от бедност или социално изключване, са тези, които принадлежат към най-малко от една от следните три категории - най-изложени на риск от бедност, тежко материално лишени или живеят в домакинства с много ниска трудова ангажираност.

В повечето държави членки децата са засегнати в по-голяма степен от поне една от трите форми на бедност или социално изключдве възрастови групи. През 2011 г. най-големите дялове от деца, застрашени от бедност или со-циално изключване, са отчетени в България (52%), Румъния (49%), Латвия (44%), Унгария (40%) и Ирландия (38% според данните за 2010 г.).

Най-ниски те са били в Швеция, Дания и Финландия (по 16% и в трите), следвани от Словения Австрия (19%).

Почти всяко второ дете, чиито родители са с ниско образование, е застрашено от бедност в 27-те членки. Във всички страни рискът от бедност за децата намалява, когато нивото на образование на родителите им

Най-големите разлики между дела на децата в риск от бедност, които живеят в

Децата в Европейския съ- ване в сравнение с другите (17%), Холандия (18%) и домакинства с по-ниско и по-високо ниво на образование, са регистрирани в Румъния (78% от децата в домакинство с ниско ниво на образование в сравнение с 2% в домакинството с високо ниво на образование), Чехия (76% и 5%), Словакия (77% и 7%), България (71% и 2%) и Унгария (68% и 3%), а най-малките разлики са в Дания (17% и 5%) и Финландия (24% и 6%).

Евростат предупреждава за бебе-рецесия в ЕС

за, която започна през 2008 г. и продължава и до днес, е придружена със значителна стагнация на раждаемостта на Стария континент. Нивото на раждаемост се връща към най-ниските си нива и в почти всички страни от Източна Европа, които през последните години са станали членки на ЕС. Това сочи анализ на Евростат. През последните години се създават условия за "бебе-рецесия" в страните на ЕС с намаляване броя на раждаемостта на Стария континент, допълват от агенцията. Едва в три страни от евросъюза - Ирландия, Великобритания и Франция, имат положителни тенденции в раждаемостта през 2012 г. Останалите 25 страни, включително и България, имат намаление на раждаемостта, отчита анализът.

Тоталният коефициент на плодовитост в развитите страни на Западна Европа достига ниво над 1.70, докато за страните от Из-

точна Европа коефициентът се движи между 1.20 и 1.50. За България коефициентът на плодовитост е 1.50. През 2009 г. той е бил 1.57 на сто, през 2010 г. - 1.49 на сто, през 2011 г. -1.51 на сто.

За Унгария коефициентът е 1.23, за Румъния - 1.25, за Латвия и Литва - 1.30 и др. Най-висок е мическата криза, която се отразява на материалното благополучие на домакинствата, и високия процент на безработица във възрастовата група 20-40 години, която е най-активна за възпроизвеждане на населението.

Специално за България данните на НСИ показват значителен

коефициентът на плодовитост в Ирландия - 2.05 и Франция - 2.02.

Като основни причини за ниската раждаемост експерти отчитат два основни фактора: иконоспад на раждаемостта през последните няколко години. През 2009 г. у нас са се родили около 80 хиляди бебета, през 2010 г. - около 75 хиляди, през 2011 г. - около 70 хиляди, а миналата година техният брой е 69 хиляди.

По оценка на Евростат през 2012 г. населението на 27-те държави, членки на ЕС, е наброявало около 507 млн. души и е трето по големина в света след Китай и Индия. Населението на Европейския съюз представлява 7.3% от световното население, като въпреки това то се побира на едва 3 на сто от световната суша.

Европейският съюз е един от най-гъсто населените райони в света със своите 116 души на квадратен километър, а общата територия на страните от ЕС е над 4,3 млн. квадратни километра. Около 80% от населението на евросъюза живее в градовете, като петте най-населени града са Лондон, Атина, Берлин, Мадрид

Населението на България с около 7,2 млн. души, представлява около 1,5 на сто от населението на Европейския съюз. София заема 15-о място сред най-населените европейски градове, отчита европейската статистика.

Лекари: Расте ксенофобията в здравните системи на Европа

Мерките за икономии, това", допълни той. приети в Европа в отгогрупа "Лекари на све- пълни Канакис. та", цитирана от EurAc-

ца и бедността в Европа през 2012 г., не са имапредизвикаха дясноцен- ли възможност да полутристки изказвания, ко- чат здравни грижи, без ито стигматизират миг- да платят пълната сума, рантите, се посочва в а 49% са имали несигурдоклада за 2012 г., озаг- но или временно жилилавен "Достъп до здра- ще. веопазване в Европа във времена на криза и ворили за насилие, 27% засилваща се ксенофобия"

14 града в седем страни ната, а на 20% е бил оти предупреждава за но- казан достъп до здравни ви ксенофобски действия и регулации в Гърция и други европейски 62%). държави в резултат от икономиите. Информация, Германия, Испания, ликобритания.

доклада д-р Никитас Канакис от "Лекари на ване. света" в Гърция комен-Трябва да говорим за салес.

"Хората, които се вор на дълговата криза, нуждаят от добра здравимат опустошителен на система, са уплашени ефект върху здравните да се обърнат към нея. услуги, който се проявя- Тези, които се нуждаят ва и в ксенофобия в повече от подкрепата на страни като Гърция и Европа, я усещат по-Испания, предупреди в слабо и не можем да задоклад хуманитарната пазим мълчание", до-

Около 81% от пациентите, отишли в клиника Растящата безработи- на "Лекари на света"

Сред пациентите, госа казали, че са станали обект на насилие след Той включва данни за пристигането им в страгрижи през последните 12 месеца (в Испания са

По думите на д-р Алваро Гонсалес от "Лекацията е за Белгия, Фран- ри на света" в Испания икономиите, които пра-Гърция, Холандия и Ве- ви правителството, са разрушили социалната При обявяването на държава и системата за обществено здравеопаз-

Според него Испания тира, че ксенофобията и все повече се отдалечаздравеопазването тряб- ва от универсалното ва да се разглеждат за- здравеопазване и сега едно. "Става въпрос за хората могат да имат достойнство и за това да достъп до системата, се живее сигурно и без ако работят, ако са акстрах. На фона на за- тивни или ако имат силващата се с всеки из- здравна карта. "Това заминал ден социална кри- сяга групите, които са за отново виждаме, че уязвими, нелегалните по-бедните хора стават имигранти и... не може обект на критики. Отно- да бъде подкрепено от во ставаме свидетели хуманитарна гледна точкак особено на юг хора- ка. То е абсолютно неста, които се нуждаят по- праведливо и нарушава вече от държавата, са международните догообвинявани по-често. вори", посочи още Гон-

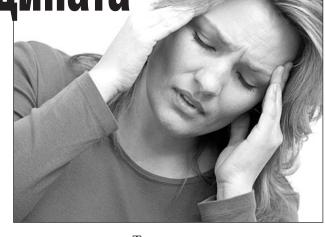

Най-големите открития в медицината изобретение изобретение

Служители на Кливландската клиника един от най-големите медицински изследователски центрове в САЩ - са провели проучване, в което са участвали 1300 учени. Те били помолени да отговорят кои открития в медицината тази година са най-значими и важни, пише "30 думи".

На първо място в анкетата е откритието, свързано с бариатрична хирургия. Този вид операция се използва при лечение на затлъстяване - намаляване на обема на стомаха. Установено е, че бариатрията може да бъде не само ефективно лечение при тежки форми на затлъстяване, но и бързо намалява патологично повишените нива на кръвната заxap.

Второ място заело устройството за премахване на главобо-

лие при мигрена. То е с големина на лешник и се имплантира в тъканта на горната челюст над един от "мъдреците", така че електродът на устройството се оказва близо до нервите в областта на носната преграда. Усещайки главоболие, пациентът включва уреда чрез натискане на бутона на дистанционното. Той стимулира нервите със слаби електрически импулси и главоболието спира.

Третото най-важно откритие в медицината е апрат за диагностика на рак на кожата. Устройството, което прилича на сешоар, може бързо и точно да диагностицира дори и най-малките меланомни тумори на кожата (това е найопасният вид рак на кожата). Показателно е, че уредът може да се използва без лекар - скенерът сравнява изображения на кожата със своя собствена база данни, която съдържа снимки на стотици хиляди реални меланоми и предупреждава за подозрителни области върху кожата на пациента.

През 2012 година медицината откри множество нови методи за диагностика, профилактика и лечение на различни болести. Едно от най-впечатляващите открития е на 15 годишно момче, съобщава сайтът togeder. Джак Андрака създаде евтин, лесен и прецизен метод за диагностициране на рак на панкреаса - едно от често срещани заболявания. През май младежът спечели наградата на Intel в категория "Медицина и здравни науки", както и премия от \$75 000.

"Заех се с тези проучвания след като чичо ми умря от рак на панкреаса, който метастазира. Бях изненадан, че единственият начин за диагноза са кръвни тестове. Научих за мезотелина и карбоновите нанотръби - това са супергероите на материалознанието."

Изобретението му се

състои от хартия, в която са вградени едностенни въглеродни нанотръби - това са конструкции с дебелината на атом, смесени с антитела за един от маркерите на рака - мезотелин. Антитялото е молекула, която се свързва с една точно определена друга моле-

"В сравнение с ползваните сега тестове моят метод е 168 пъти побърз, 26 000 пъти поевтин и 400 пъти почувствителен. Открих,

че има 100% успеваемост в диагностицирането и може да открие рака преди да е станал инвазивен," обяснява Джак.

"Вкъщи не се интересуваме особено от футбол или баскетбол. Вместо това имаме безброй научни списания и около масата обсъждаме как са създадени идеите и какво бихме направили по по-различен начин." казва Джейн Андрака, майката на изобретате-

ов химичен код на живота

В последните три милиарда години животът на Земята се основаваше на две молекули, съдържащи информация - ДНК и РНК, но през 2012 г. се появи и трета - КНК (ксенонуклеинова киселина). Това е полимер, синтезиран от молекулярните биолози Витор Пиней-

ро и Филип Холигер от британския съвет за изследвания в областта на медицината. Също като ДНК и КНК може да съхранява генетична информация, след което да еволюира по естествен начин. За разлика от ДНК тя може да се бъде управлявана от човека. Из-

кула.

следователите се надяват, че КНК може да се използва за медицински и промишлени цели, както и да помогне на учените, изследващи произхода на живота. Въпреки че КНК засега е прекалено примитивно, за да синтезира нова форма на живот, вече може да си представим, че това може да се случи. КНК е едно от най-големите научни открития през 2012 г.

Какви привилегии предлагат добрите работодатели?

датели си приличат по едно - предлагат много привилегии и получават продуктивни и щастливи служители. Bisiness Insider разкрива на какви непарични облаги се радват служите наи-доори раоотодатели в САЩ.

През миналата година компанията за производство на супи Campbell Soup Compaпу предлага широка гама услуги в полза на здравето (медицински прегледи, уроци по здравословно готвене, фитнес център), както и безплатна "детска градина" и занимания за по-големи деца.

Производителят на зърнени закуски General Mills осигурява безплатни застраховки ("Живот", автомобилни и имуществени). Ком-

Най-добрите работо- панията предлага гъвкав работен график и споделено работно пространство - нейните служители буквално могат да седнат и работят във всяко едно кътче на офиса.

Cisco пък разполага телите на някои от 50- със здравословен и спортен център, в които служителите освен да тренират във фитнеса, могат да се подложат на физиотерапия и акупунктура. Компанията дава възможност на хората да си направят домашен офис и работят от вкъщи.

Всички нови попълнения при производителя на фъстъчено масло Smucker's получават подарък по пощата. Компанията организира софтбол и боулинг вечери. Mattel се е посветил на щастието и бъдещето на децата на служителите. Производителят на играчки има латни водолазни курсосвоя собствена организация с нестопанска цел, която поема разходите за осиновяване на дете. Освен това

ве, огромен фитнес център, басейн с олимпийски размери, плажен волейбол, стена за скално катерене и дълвсеки родител може да га близо половин кило-

се възползва от 16 часа платен отпуск за ангажименти, свързани с децата.

Една от най-големите газодобивни компании - Chesapeake Energy Согр, предлага безпметър пътека за разходки.

Технологичната компания 3М пък предлага щедри социални и здравни привилегии не само за семейни служители, но и за еднополови двойки. Компанията също така провежда консултации за грижа за деца и възрастни, безплатни курсове за отказване на цигарите, обучения за справяне със стреса, има собствена аптека и миниклиника.

Финансовата компания TIAA-CREF предлага медицински услуги, 24-часова грижа за децата на служители, а освен това има и богата спортна програма, която позволява на персонала да избира измежду 6 различни дисциплини на работното място.

В извънработно време Visa предлага на хората си да участват в спортни отбори, клубове и обучения, както и билети с отстъпка за културни и спортни събития, кино и увеселителни паркове. А оне-

зи, които идват на работа с велосипед или ползват обществения транспорт, получават допълнителни облаги като награда за "зеленото" си поведение.

Докато са на работа, служителите на Yahoo могат да тренират във фитнес, да разпуснат с йога, кикбокс, пилатес или голф. Компанията също така предлага големи отстъпки за прочути ски курорти и тематични паркове и още по-големи, ако служителите решат да пътуват заедно. Наскоро екип на компанията в Канада пътува до Южния полюс.

Необходими документи за издаване на cepmuфukamu за работа в чужбина

- 1. Konue om лична карта.
- 2. Нотариално заверено копие на диплома за завършено висше образование.
- 3. Нотариално заверено копие на диплома специал-*3 a* ност.
- 4. Удостоверение от Районната лекарска колегия на БЛС за членство и добра практикa.

02/954 94 37 u 0899 90 66 47 -Ирен Борисова 0899 90 66 55 Яна Тасева

За контакти:

ПРЕДСТОЯЩО

ХХ-ти Дунавски симпозиум по нефрология

28-30 юни, 2013, Хотел Мелиа Гранд Ермитаж, к.к. "Златни пясъци"

Организатор: Дунавска асоциация по нефрология За повече

информация: www.cic-pco.com

IV-ти симпозиум на Фондация "Национална Академия Глаукома"

1 юни 2013 г., **Central Hotel** Forum, гр. София Организатор: Фондация

,Национална Академия Глаукома" За повече информация:

e-mail: nat acad gl@abv.bg доц. д-р Б. Ангелов д.м. Учредител на Фондация "Национална Академия Глаукома"

Тристранна среща по остеопороза и остеоартроза

26-30 юни 2013 г., Комплекс "Риу", гр. Правец

Организатори: Българско дружество

по ревматология, Сръбско дружество по

остеопороза, Сръбска асоциация на ревматолозите, Клиника по ортопедия към университет "Аристотел" - Солун, Гърция Форум на модерните лекарства в ревматологията, Комплекс "Риу", Правец

За повече информация: www.cic.bg

Продължава абонаментът за 2013 година

Във всеки пощенски клон -

ЕДИНСТВЕНОТО НАЦИОНАЛНО ИЗДАНИЕ НА БЛС!

За цяла година -

За 6 месеца - 10.80 дв

За 3 месеца - 5.40 лв.

Можете да се абонирате и в редакцията. Справка: тел. 0899 906 622 - Румяна Тасева

РЕКЛАМНИ ТАРИФИ

за вестник "QUO VADIS"

Национално издание на Българския лекарски съюз

Вестник "Quo Vadis" излиза от 2000 г. в пълноцветен печат, формат АЗ, периодичност - веднъж в месеца. Разпространява се чрез абонамент и ръчна продажба.

Абонати на изданието преди всичко са членовете на БЛС. Част от абонамента се извършва директно от Регионалните лекарски колегии, а останалата от "Български пощи" и частни фирми.

Вестникът третира актуалните проблеми на медицинското съсловие, отразява събития, свързани с болничната и извънболничната помощ, включва анализи и интервюта. В. "Quo Vadis" публикува медицински статии, посветени на определени заболявания, представят се нови терапевтични продук-

ПЪРВА СТРАНИЦА					
Цвят	Под главата	Долна част			
Черно-бяла	2,00лв./кв. см	1,70лв./кв. см			
Плюс един цвят	2,50лв./кв. см	1,90лв./кв. см			
Четири цвята	3,00лв./кв. см	2,20лв./кв. см			

Цвят	Вътрешна
	страница
Черно-бяла	1,20лв./кв. см
Плюс един цвят	1,60лв./кв. см
Четири цвята	2,00лв./кв. см

Цвят	Последна
	страница
Черно-бяла	1,50лв./кв. см
Плюс един цвят	1,80лв./кв. см
Четири цвята	2,40лв./кв. см

Цените са без ДДС.

Лого - първа страница под главата - 250 лв.

PR материали - 1.80 лв./кв. см, с възможност за включване на цветно каре до 15% от общия обем на материала.

Отстъпки:

За сума: 1500 - 3000 лв. - 7% 4500 - 6000 лв. - 13% 3000 - 4500 лв. - 10% 6000 - 10 000 ag. - 20%

Изработване на рекламно каре: 0.30лв./кв. см.

I. Информация за сайта:

www.blsbg.com е официалният сайт на Българския лекарски съюз.

Той съдържа информация за:

- БЛС (създаване и история, СДО, асоциирани членове, УС, НС)
  - Нормативни актове
- Закони
- Подзаконови нормативни актове
- Медицински стандарти
- ПДМП
- НРД
- Актове на ЕС и БЛС
- Актуален регистър на лекарите в Република България
- Актуална информация и новини

П. Рекламен период:

Рекламните кампании в сайта могат да се осъществяват за период не помалък от 5 -7 дни.

Стандартните периоди на реклама, които предлагаме са за: 7 дни, 15 дни, 1 месец, 2 до 6 месеца.

III. Рекламни тарифи:

1. Реклами в сайта:

Цени за 1 ден:

банери	Размери:	без	С
		препращане	
JPEG	195 x 105 px	15 лв.	20 лв.
банер	200 x 133 px	18 лв.	25 лв.
(статичен)	200 x 266 px	26 лв.	29 лв.
FLASH	200 x 133px	25 лв.	30 лв.
банер	200 x 266 px	37 лв.	40 лв.

ЗА САЙТА НА БЛС

Цени за следващ период (отстъпки от базовата цена):

1 месец - 10% 2 месеца - 15% 4 месеца - 22% **5 месеца** - 25% **6 месеца** - 30%

3 месеца - 20% 2. Текстови обяви / Платени публикации:

	7 дни	15 дни	1 месец	2 - 6 месеца
до 450	15 лв.	10%	15%	20% -
знака		отстъпка	отстъпка	30%
4.50				

от 450 до 22 лв. отстъпка 1000 знака над 1000 34 лв. с включен текстов линк плюс 5 лв.

3. Нестандартни рекламни форми:

ламни форми цените са по договаряне в зависимост от сложността. Всяка нестандартна рекламна форма се публикува на сайта след проверка от техническо лице.

IV. Плащане:

- 1. Договорните суми за реклама се заплащат не по-късно от 1 (един) работен ден преди старта на реклама-
- 2. При неспазване на сроковете БЛС си запазва правото да отложи реклам-
- ната кампания. 3. Рекламодателят получава факту-
- ра след извършване на плащането. V. Забележки:
- ✓ Рекламите се публикуват на всички страници на сайта.
  - Цените не включват ДДС. ✓ Цени за реклами над 6 месеца - по
- договаряне ✓ Отстъпка за рекламни агенции - 15%

Проф. д-р Иван Андреев е ярък представител на българската педиатрия

- Наричат го "татко Андреев"
- Бил е председател на пловдивската колегия на БЛС

Доц. д-р Маруся Петкова, дм

"Днес бях на честването на 110-годишнината от рождението на проф. д-р Иван Андреев. Дойдоха толкова много хора, че голямата зала в хотел Тримонциум беше претъпкана. Не си спомням друго такова честване. Хората се просълзяваха, когато се изказваха. Беше целият интелектуален елит на града. Не си спомням честване на друга личност, пълно с толкова много искрена емоция и преклонение." Това са думи на пловдивчанин, познавал лично педиатъра проф. Иван Андреев - ТАТКО АНДРЕЕВ, както са го наричали с обич и уважение неговите студенти, специализанти и асистенти.

Да, освен честването в Тримонциум, пловдивската общинска телевизия и радио Пловдив излъчват серия от предавания, в местната периодика се отпечатват мемоарни материали за тази изключителна личност, живяла и отдала всичките си знания, умения, сили, време и енергия за децата на Пловдив. Рядко в историята на българската медицина има толкова тачен следовник на Асклепий и от медицинската общност, и от пациентите. Тази година се навършват 115 от рождението му.

Проф. д-р Иван Андреев Цветанов (1898-1978) е poден в София. Момчето обожава музиката и виолончелото. Но възможностите на семейството са ограничени и то учи цигулка, уви, само половин година. Завършил блестящо средното си образование, младежът се насочва към изобразителното искуство и голямото му желание е да учи живопис в Италия. За да събере средства, става банков чиновник. Но второ "уви" разбива и тази му мечта. Решен да учи, записва математика. Обаче

СЪДБАТА МУ Е ОТРЕДИЛА ДА

ТРЪГНЕ ПО ПЪТЯ НА МЕДИЦИНАТА

През 1918 г. към Софийския университет се открива Медицински факултет, Йван Андреев се прехвърля в него и завършва с първия випуск

Още като студент той се откроява от колегите си със своето прилежание и интелект, с музикалните и рисувалните си интереси и таланти и привлича вниманието на професорите и преподавателите. Превежда лекциите на първия директор на Катедрата по физиология, руския емигрант проф. Василий Василиевич Завялов. Негови са илюстрациите в първите учебни помагала по физиология, анатомия, биохимия и ембриология. Проф. Стефан Ватев го поканва за лемонстрант в детската клиника. Проф. д-р Владимир Петрович Воробьов му поверява изработването на цялостната сбирка от рисунки и мулажи за обучението по анатомия през 1921 г., когато се открива Музеят по анатомия, те са подредени в него като едни от първите експонати.

ДИЛЕМАТА

Пред току-що дипломирания лекар възниква нова дилема - шест от ръководителите на катедри го канят за асистент - проф. Васил Моллов, проф. Александър Станишев, проф. Стефан Ватев, проф. Тошко Петров, проф. Константин Пашев, проф. Стоян Белинов. Той избира тази по Детски болести (1924). Може би върху избора известно влияние е оказала майка му, както си спомня неговата дъщеря Цанка Анд-

Към това са го подбудили съветите на неговата майка, която е загубила две от четирите си деца. Смятала, че това е професията, в която може да прояви човещина. Тя го кара дори да й обещае, че ще лекува бедните без пари.

Отначало доброволен, а после и редовен асистент (1924-1931), до 1931 г. офорвзаимно се допълват в лечението на летските болести -Педиатрия, Инфекциозни болести и Рентгенология. За див (1947-1950) и зам.-рекоформянето му като педиатър много спомага и специализацията в Берлин, Германия (1929-1930).

През 1931 г. от дирекция "народно здраве" е

КОМАНДИРОВАН

В ПЛОВДИВ,

за да организира и разкрие ново детско отделение - второто в България и първото извън София, със 146 болнични легла. Наскоро след това е натоварен и с разкриването на детско инфекциозно отделение към Пловдивската държавна болница - по това време в страната върлуват епидемии от скарлатина, тиф, малария, дизентерия, дифтериен круп - и е негов началник 15 години (1931-1945). Отначало единствен педиатър-инфекционист, после с един лекар, по-късно с двама лекари помощници, д-р Иван Андреев се бори денонощно и безотказно за здравето и живота на болните де-

тор на ВМИ "Ив. П. Павлов" (1950-1954). Той влага цялото си умение и цялата си енергия за изграждането на болничната и учебна база и за създаването на условия за научна работа в пловдивското висше медицинско училище. Години наред участва в редактирането на първите научни списания на факултета - "Годишник на Медицински факултет - Пловдив" (1946-1955), "Сборник трудове на ВМИ "Ив. П. Павлов" -Пловдив" (1956-1964), "Медицински проблеми" (1967-1972), "Folia medica" (1958-1974).

Под прякото ръководство на проф. д-р Иван Андреев се оформя кадровият персонал на катедрата, разкрито е второ кърмаческо отделение с боксова система, надстроен е още един етаж и леглата се удвояват - от 60 на 120, разкрити и оборудвани са клинична и биохимична лаборатории, рентгенологичен кабинет, детска кухня (1950), туучебници, ръководства и монографии по педиатрия в по две и повече издания през годините и хилядни тиражи.

Водещи теми за научна разработка са въпроси от клиничната и профилактичната педиатрия, детската заболеваемост и смъртност, рахита и неговата профилактика, инфекциозната патология в детската възраст - епидемичен хепатит, лептоспирози, хеморагични трески, двувълнов менингоенцефалит, лайшманиоза, туберкулоза, ревматизъм.

НАУЧНИТЕ ПРИНОСИ

на проф. Андреев започват още в първите десетина години след дипломирането му. През 1931 г. наблюдава, доказва серологично и публикува първия в България случай на бруцелоза, тип Банг, у кърмаче. Особено плодотворна е 1933 г. - описва за която се развива от въздействието на полени или зърна на баклата (1951). Принос за практическото здравеопазване е разработването от ръководения от проф. Ив. Андреев екип на технология за производство на морковово брашно, призната за рационализация и реализирана в производството (1956), както и създаването на млечните кухни в България. Със своята изключително широка професионална култура в областта на детската и инфекциозна патология, с оригиналното си мислене и пословично трудолюбие проф. Андреев поставя темелите и създава своята педиатрична

Със силно развито социално чувство и общественополезна ангажираност проф. Иван Андреев е не само двигателят на детската клиника, на Катедрата по детски блести, на детското здравеопазване в Пловдив, но може да се каже - в Южна България.

Той дълги години е председател на пловдивския клон на Българския лекарски съюз (1933-1948), председател на Пловдивското педиатрично дружество и на пловдивския клон на Съюза за закрила на детето, многократно е избиран за член на Висшия медицински съвет към МНЗ, на Методичния съвет при управление "Медицинско образование" на МНЗ, на методичния съвет при Научноизследователския институт по педиатрия, на координационната комисия по педиатрия при БАН.

За неговата всеотдайност към децата и тяхното здраве, за неговите приноси в организацията, науката, преподаването и лечителството на детските болести проф. Иван Андреев е отличен с множество награди - Отличник на МНЗ, кавалер на ордените "Народен орден на труда" - сребърен, "Кирил и Методий" - 1-ва степен, "Червено знаме на труда" и е удостоен със званието Заслужил лекар (1971). Избран е за Почетен гражданин на гр. Пловдив, а от 2008 г. Клиниката по летски и генетични заболявания към УМБАЛ "Св. Георги" носи неговото име.

ца от целия пловдивски регион. Увлечен в работата си, софиянецът забравя столица-

та и Пловдив става второто му родно място.

Й е така до 1946 г., когато се открива Пловдивският медицински факултет и д-р Иван Андреев е избран за главен асистент, доцент (1947), професор (1950) и ръководител на Катедрата по детски болести до пенсионирането му (1947-1965). Изградил здрав и заслужен авторитет, в първите основополагащи 10 години доц. Андреев е избран за зам.-декан на Медицинския факултет в Пловберкулозно отделение с 25 легла (1951), ревматично отделение с 15 легла(1952) и на него е базиран противоревматичен диспансер и трето кърмаческо отделение (1956). Един от големите успехи на пловдивските педиатри е намаляването на детската смъртност до 4 на хиляда.

Нарастването на

УЧЕБНО-ПРЕПОДАВАТЕЛСКАТА

РАБОТА

води до нарастване и на преподавателския състав. Разработват се нови все по-пълни учебни програми, издават се пръв път у нас болестта на Феер у дете, а за пръв път в световната литература -"скарлатинното" сърце. Пръв в България въвежда интубацията и определя индикациите за прилагането й при деца с круп (1935). С приносен характер е и хабилитационният му труд на тема "Епидемичната жълтеница и нейното отношение към така наречената катарална жълтеница", разработен въз основа на събрания от него богат клиничен материал (1941). Заедно със свои сътрудници описва за пръв път фавизма острата хемолитична анемия,

ДРУГИТЕ ЗА НЕГО

Проф. д-р Кръстю Павлов:

Проф. Андреев е строител и създател на нашия Медицински университет през 1945 г. Той беше в пълния смисъл на думата социално ангажирана личност. Да внушава и възпитава у своите ученици социално чувство той смяташе за свой първостепенен дълг. Ученик и последовател на проф. Ватев, той е известен като убеден привърженик и елин от основоположниците на социалната педиатрия у нас и на профилактичното направление в детското здравеопазване.

Проф. д-р Георги Петков:

Проф. Андреев беше голям педагог, който впечатляваше с клиничните си лекции. Още като студент пъргавият му ум, задълбочената мисъл, широките интереси и сериозното отношение към работата правят впечатление на всичките му преподаватели. Цялостната дейност на проф. Андреев по онова време е апостолска и високо хуманна.

Като отказва каквото и да е възнаграждение, д-р Андреев приема да бъде лекар на дома за сираци и изоставени деца "Майчина грижа", а повече от десет години работи безвъзмездно и като консултант по детски и инфекциозни болести за работниците в транспорта и техните семейства.

Проф. g-р Лора Бакалова:

Проф. Иван Андреев е найяркият представител на енциклопедичната педиатрия у

Д-р Иван Пешев:

Лекар, художник, скулптор, съсед и най-вече ЧО-ВЕК. През 1969 г. се качи пеша на 11-и етаж, за да прегледа болно дете и то без да поиска каквито и да е компенсации. Резултатът - точна диагноза и адекватно лечение. А беше на 71 години.

Майките го приемаха като светец, бащите го приемаха за пример, учениците го приемаха като най-добрия учител, за гражданите беше пример едновременно за скром-

ност, благородство, но и респектиращ авторитет... Дори в частния си кабинет вземаше символични пари (1 или 2 лева!!!!) и то само от състоятелните.

Забрава няма - делата му налагат уважение, животът пример за подражание, отношението му към хората е мо-

Д-р Васил Анастасов:

Беше като една икона на клиниката. Неговата диагноза беше хвърлен камък. Аз съм един от създателите на Културния дом на здравните работници. Проф. Андреев стана първият председател на клуба. Беше всестранна личност: свиреше на цигулка и рисуваше по-добре от много професионални художници. За поколения възпитаници на Медицинския институт в Пловдив са останали паметни изпълненията на цигулковото трио на нашите преподаватели проф. Иван Андреев, проф. Елисей Янев и проф. Юри Тошев.

Д-Р СОНИКА КОЛЕВА:

И лекарската професия, и музиката внасят KOMDOPT B AYMATA

• Уникалният хор на медиците "Родина" разнася славата на българските гласове по света

тво. Общото между тях е, че се стремят да внесат комфорт в душите на хората. Защото ние лекуваме не само тялото, но и духът. За да се чувстват хората по-спокойни, по-благонравни. Така д-р Соника Колева обяснява връзката между своите две страсти. Тя е общопрактикуващ лекар, с кабинет в центъра на София, секретар на Софийското сдружение на общопрактикуващите лекари, член на етичната комисия на СЛК. Въпреки многобройните си ангажименти обаче винаги намира време и за своето хоби - участие в хора на медиците "Ро-

ната 1955 г. от маестро Ангел Манолов. Той е уникален.

ЕДИНСТВЕН Е В ЕВРОПА, В КОЙТО ХОРИСТИТЕ СА МЕДИЦИ

лекари, медицински сестри, лаборанти, стоматолози. През годините достига много върхове, но има и сътресения, особено след промените от 1989 г. От 2000 г. до сега негов главен диригент е талантливата млада музикантка Мая Василева, която е родена в Пловдив. Завършила е Националното училище за музикално и танцово изкуство "Добри Петков" и Националната музикална академия "Панчо Владигеров". Интересното е, че се заема с хора още когато е била студентка в трети курс и постепенно го изправя на крака. За да се стигне отново до международни изяви и отличия. През 2005 година по случай своя юбилей хор "Родина" получава Сребърна лира - наградата на Съюза на българските музиканти и танцови дейци.

Хорът на медиците е сформиран към Министерство на здравеопазването, което го подпомага и до днес като предоставя зала за репетиции. "С течение на времето се утвърждава и достига 80 души. Лауреат е на множество награди, включително на почетния орден "Кирил и Методий", обяснява диригентът Мая Василева.

Когато тя го поема, хоор "Родина" е ос-нован през далеч-вечето участници са напуснали, сменили са се различни диригенти, но благодарение на то-

И лекарската професия, и музиката са изкус- дина". За мен музиката е нещото, което ме кара да се чувствам добре, което ме допълва, пояснява лекарката. Според нея напрежението в професията кара всеки, който има някакъв талант, някакво зрънце, да започне да го търси, за да му се отдаде и да може по този начин да релаксира. Това е причината толкова често лекари да се отдават на перото, на музиката, на четката и боите. Знаете, когато харесваш нещо, когато можеш сам да сътвориш нещо, искаш да го споделиш с останалите. Да почувстват и те твоята радост и вдъхновение, допълва д-р Колева.

не, казва Мая. Председател на хор "Родина" е Наталия Хубавенска. Преди две години хорът е поканен в приказният испански град Тогавашния председател лоса, известен с тради-

тяхно изпълнение залата е ставала на крака, като публиката е харесала най-много народната музика и ортодокса. "Хористите не са професионалисти, но

Крум Радев, хорът оцелява. "Беше останал малък състав и започнахме да градим всичко отначало. Сега хористите вече са 40 и дори набираме още", казва диригентът. Повече от половината са лекари - доц. Соня Сергиева, началник отделение "Нуклеарна медицина" и онколког в СБАЛО, д-р Соника Колева, общопрактикуващ лекар, офталмологът д-р Лилия Рязкова, рентгенологът д-р Нели Съева, д-р Иво Атанасов - обществено здраве, Елена Станева анестезиологична сестра и още много други... Има и участници, които не са медици, но са с добри гласове, затова съм ги взела - в името на хоровото пеециите си в хоровото пеене. Тогава там се провежда

42-РИЯТ СВЕТОВЕН хоров конкурс за ЛЮБИТЕЛСКИ ХОРОВЕ

Българските изпълнители изнасят десетина концерта в катедралите на различни населени места в Баската провинция и в Навара. Навсякъде срещат радостните погледи и аплодисменти на благодарната публика. "За първи път се явявахме на такъв форум. Имаше хорове от цял свят, както и студентски хорове от различни университети. Класирахме се 8-ми при конкуренция от 50 хора", обяснява диригентката. Разказва, че при всяко

са много музикални пеят, свирят на инструменти, отдават се изця-

Мая Василева, диригент

ло на това, което пра-

вят. Явно медицината и музиката вървят ръка за ръка", продължава разказа си Мая Василева. Споделя, че лекарите са много отговорни и въпреки огромната си заетост не проите, нито концертите. "В Испания се почувствах невероятно, като истински артист, като творец. Хората ни гледаха с удоволствие. Лицата им грееха, а ние бяхме щастливи, че се радват толкова много на българския фолклор", обяснява и д-р Соника Колева. Според нея в хора усещането за екип е много приятно. "Знаете, че ние българите нямаме това чувство, индивидуалисти сме. Тук обаче всеки се стреми да чуе човека до себе си, да се синхронизира с него, да станат едно цяло", допълвя тя.

Хорът участва активно в културния живот на България. Последният концерт е на 13 април в Еврейския дом по повод 70 години от спасяването на българските евреи. Следващият ще бъде в Банкя на 24 юни, когато се събира форум на евреи от цял свят. Така

ЕЗИЦИТЕ. НА КОИТО ПЕЯТ, СТАВАТ ПОВЕЧЕ ОТ ДЕСЕТ

казва диригентът. Хорът е имал турнета в Сърбия, Испания, Гърция. През октомври тази година предстои участие и на фестивала в Италия. Репертоарът е много разнообразен от българска православна музика и фолклор, през шедьоврите за оперни хорове, класически произведения, романси до спиричуъли и други забавни творби.

Преди година хорът реализира един интересен проект Миса Криола от Ариел Рамирес.

ба - меса, но не по латинския канон. Пее се на испански, а Рамирес е поискал специално разрешение от висшите църковни сановници в Аржентина, за да вплете латиноамерикански ритми и мотиви. Найекзотичното в тази меса са ударните инструменти, които съпровождат солистите и смесения хор. Най-популярни в света са записите, направени от Хосе Карерас, Пласидо Доминго и Мерседес Соса. Едни от българските изпълнители са хор Ave Musica с диригент Таня Никлева-Владева, хор на медиците "Родина" към МЗ с диригент Мая Василева и перкусионен състав Art Libitum, ръководен от Йордан Владев. "Те се постараха да набавят оригинални инструменти, които да направят звученето максимално идентично с авторовия замисъл и единствено по рода си у нас", разказва Мая. Концертите минават при огромен успех, а през януари 2012 се подвава и ком. пактдиск, продуциран от Сдружение "Арт кръг Импулси".

Това е самобитна твор-

Питам какво е бълещето на един такъв хор в продължилата с години криза, когато финансирането е изключително трудно. "Бъдещето е да не спираме, да продължим да се занимаваме и да бъдем на сцена. Нас концертите ни зареждат", казва диригентът. Надеждата й е, че все пак ще се намерят спонсори, които да подпомогнат този единствен по рода си хор. За да го има.

Д-р Соника Колева

пускат нито репетици-